

B932

**Piispainkokous
Turussa s. 7**

**Toimikaa kuin
apostolit! s. 8**

**Kuningas kääntyy –
ja maailma muuttuu s. 10**

**Paavin viesti
Maailman
lähetyspäivää
varten s. 6**

FIDES

KATOLINEN HIIPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 10 • 10.10.2014

**Piispan vierailu
Pohjois-Suomessa
s.4**

Pääkirjoitus

Kirkko ja perhe

Tämän lehden ilmestyessä piispat ja asiantuntijat eri puolilta maailmaa ovat kokoontuneet Roomaan keskustelemaan erityisessä piispainsynodissa ennen kaikkea kristillisen avioliiton ja perheen tilasta. Median esiin nostamat aiheet ja kiistakysymykset, esimerkiksi uudelleenavioituneiden eronneiden asema, eivät kuitenkaan ole synodin asialistan kärjessä, sillä tarkoitus on ennen kaikkea miettiä, miten perheitä voidaan tukea — varsinkin kristillisessä elämässä — ja miten ymmärrystä avioliiton arvosta ja siihen sitoutumista voitaisiin vahvistaa.

Tämä erityinen synodi on vain esimakua ensi vuonna järjestettävästä suuremmasta, varsinaisesta piispainsynodista, joka tarttuu samaan aiheeseen. Perheen asema näyttää meidän aikamamme olevan kirkon huolenpidon keskipisteenä. Tähän on luonnollisesti montakin syytä.

Varsinkin länsimaissa perinteinen kristillinen käsitys avioliitosta yhden miehen ja yhden naisen välisenä elinikäisenä liittona, jossa lapset otetaan vastaan lahjana ja jota yhteiskunnan on erityisesti tuettava sen ainutkertaisen inhimillisen ja yhteiskunnallisen merkityksen takia, on uhattuna. Avioerot ovat yleisiä, avioliiton elinikäisyyttä ei tavoitella, omien urasuunnitelmien toteuttamista ennen lasten hankkimista pidetään selviönä, ja vieläpä itse avioliittokäsitystä halutaan muuttaa niin, että se ulotettaisiin koskemaan myös samaa sukupuolta olevia parisuhteita.

Synodin alla ja sen aluksi kirkko on monien edustajiensa suulla kuitenkin muistuttanut, ettei perhettä puolusteta ensi sijassa negatiivisesti, vaan positiivisesti. Avioliittoon sitoutuminen on hieno, jopa sankarillinen elämänasenne, avioliitossa eläminen omat tavoitteet uhraten on tärkeä lahja ja esimerkki, lapsista, perheestä ja lähimmäisistä huolehtiminen osoittaa ihmisen arvokkuuden ja suuruuden oman itsensä esillä pitämisen ja oman asemansa edistämisen sijaan.

Perhe on kaiken inhimillisen ja myös ylluonnollisen elämän ensimmäinen ja tärkein koulu. Perhe on todellisen rakkauden malli ja koetinkivi, rakkauden, joka on luonteeltaan antavaa, ei koskaan itsestä.

M. Tervaportti

PS. Perhe on teemana myös ensi keväänä, kun Kööpenhaminassa järjestetään 1.-3. toukokuuta 2015 järjestyksessään toinen Pohjoismaiden katolinen perhekonferenssi. Sen aiheena on "Katolisen perheen voima". Lisätietoja saadaan loppuvuodesta. Ilmoittautuminen alkaa tammikuussa. Ensimmäisessä perhekonferenssissa Jönköpingissä vuonna 2010 oli Suomesta mukana viisi perhettä. Ehkä tällä kertaa voisi tulla muutama lisää?

Ajankohtaista

Piispainsynodi perheestä alkoi

Paavi Franciscuksen koolle kutsuma erityinen piispainsynodi perheestä on alkanut sunnuntaina 5.10.2014 juhlallisella messulla, jonka pyhä isä vietti yhdessä synodiin osallistuvien piispojen kanssa. Synodia valmisti jo edellisiltana, lauantaina 4.10. alkanut rukousvigilia. Varsinaiset kokoontumiset alkavat maanantaina 6.10. Synodi jatkuu parin viikon ajan aina 19:nteen lokakuuta, jolloin samalla julistetaan autuaaksi paavi Paavali VI.

Alkaneen synodin aiheena on perhe. Synodiin osallistuu kaikkiaan 191 piispaa, arkkipiispaa ja kardinaalia, 16 asiantuntijaa ja 38 audiittoria, lähinnä aviopareja, sekä 8 veljellistä delegaattia muista kristillisistä yhteisöistä. Tämä erityinen piispainsynodi on suhteellisen pieni suhteessa varsinaiseen piispainsynodiin lokakuussa 2015, joka jatkaa saman teeman käsittelyä.

Pohjoismaiden piispainkokousta synodissa edustaa piispainkokouksen puheenjohtaja, Tukholman piispa Anders Arborelius OCD.

Paavi Franciscus on pyytänyt uskovia rukoilemaan jatkuvasti synodin puolesta.

Synodin etenemistä voi seurata Vatikaanin nettisivuilla <http://synod14.vatican.va>.

KATT/VIS

Oikaisu: Edellisessä lehdessä 9/2014 veli Gabrielin haastattelussa oli isä André Lemairen OP nimi kirjoitettu väärin. Pahoittelemme tapahtunutta. *Toimitus*

FIDES

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2014
77. vuosikerta

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

2014 nro	dl	ilmestyy
11	4.11.	14.11.
12	2.12.	12.12.

Toimitus ja tilaukset
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio I B
00140 Helsinki

Redaktion och prenumeration
Katolsk informationstjänst
Sankt Henriksplatsen I B
00140 Helsingfors

Puhelin/Telefon 09-6129470
Fax 09-650715

Pankkiyhteys/Bankförbindelse:
(IBAN) FI98 8000 1901 2425 53
(BIC) DABAFIHH.

Ilmestyy 12 kertaa vuodessa.
Vuonna 2014 vuosikerran hinta 32 e,
ulkomaille 37 e. / Ut kommer med 12
nummer årligen. 2014: prenumeration
32 e, till utlandet 37 e.

Paino / tryck:
I-print Oy, Seinäjoki

Internet
katolinen.fi > fides
fides@katolinen.fi

**Osoitteenmuutokset
ja ilmoitukset /
Addressförändringar
och annonser**
info@katolinen.fi

Sisältö

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Elonkorjuun iloa Oulussa
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavin viesti Maailman
lähetyspäivää varten
- 7 Piispainkokous Turussa 12.-16.9.
- 8 Kaldealaisarkkipiispa Suomessa:
Toimikaa kuin apostolit!
- 10 Kuningas kääntyy –
ja maailma muuttuu
- 12 Rauha on kaikkien uskontojen ydintä
- 13 Tapaaminen Jeesuksen kanssa
- 14 Hur Finland blev kristet
Helsingin seurakuntien piknikpäivä
aurinkoisessa Kaivopuistossa
- 15 Sister Paula of Christ, OCD
– "I love my Finnish vocation"
- 16 Lukijoilta
- 17 Ilmoituksia
- 18 Seurakunnat ja ohjelmat
- 20 Tapaaminen Kirsti Ellilän kanssa

Kannen kuva: Yleisvikaari isä Raimo Goyarrola ja piispa Teemu Sippo tunturimaastossa Kilpisjärvellä.

Uutisia ja ajankohtaista

Siirto ja nimityksiä

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ on nimittänyt isä Joosef Dangan Pyhän ristin seurakunnan kappalaiseksi 1.10.2014 alkaen toistaiseksi.

Vastaavasti piispa on nimittänyt isä Juan Mariano de Lucio Delgadon (kuvassa) 3.10.2014 alkaen toistaiseksi Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan assistentiksi. Isä Lucio on kotoisin Bilbaosta Espanjasta ja hän tulee Suomeen Burgosin arkkihiippakunnan Fidei donum -lahjana ainakin kolmeksi vuodeksi.

Piispa on nimittänyt 27.11.2014 työnsä aloittavan suomalaisen luterilais-katolisen dialogikomission katoliset edustajat. Heitä ovat piispan lisäksi yleisvikaari Raimo Goyarrola, isä Jan Aarts SCJ, isä Anders Hamberg ja isä Zdzislaw Huber SCJ. Tämän lisäksi komission työhön osallistuu monsignore Matthias Türk Paavillisesta kristittyjen ykseyden edistämisen neuvostosta.

Paavi vieraili Albaniassa

Paavi Franciscus teki yhden päivän vierailun Albanian pääkaupunkiin Tiranaan 21. syyskuuta. Vierailu oli ensimmäinen eurooppalaiseen maahan. Siihen kuului valtiojohdon tapaaminen, pyhä messu Äiti Teresan aukiolle, keskipäivän Angelus-rukous, toisten uskontojen ja kristillisten yhteisöjen edustajien tapaaminen, vesperin rukoileminen yhdessä pappien, sääntökuntalaisten, seminaristien ja maallikkoliikkeiden edustajien kanssa Tiranan katedraalissa sekä tapaaminen hoitokodissa asuvien lasten ja hyväntekeväisyystyötä tekevien kanssa.

Vierailun painopisteiksi paavi itse mainitsi toisaalta sen, että hän halusi paikan päällä kiittää Albaniassa eri uskontojen hyvää yhteistyötä rauhan säilyttämisessä ja yhteiskunnan rauhanomaisessa kehittämisessä. Samoin hän halusi osoittaa läheisyytensä kansalle, joka vuosikymmenten ajan joutui kärsimään kommunistista ateismia ja uskonnonvastaisuutta.

Katedraalissa tavatessaan uskonnollisista vainoista hengissä selvinneitä, paavi Franciscus liikkui kyyneliin, kun hän kuuli 84-vuotiaan isä Ernest Troshani Simonin todistuksen. Ateistinen kommunistihallinto nousi Albaniassa valtaan joulukuussa 1944. Se otti tehtäväkseen uskon ja papiston hävittämisen, ja toteutti tätä tavoitetta määrätietoisesti seitsemän vuoden ajan. Vuonna 1952 vielä elossa oleville papeille tarjottiin vapautta vastineeksi

siitä, että he luopuisivat paavista ja Vatikaanista. Näin he eivät tehneet, vaan monet kärsivät marttyyrikuoleman.

Isä Simoni vihittiin papiksi pitkään jatkuneiden ja osin salassa suoritettujen opintojen jälkeen 1956. Vuonna 1963 hänet lopulta vangittiin ja määrättiin pakkotyöhön yhteensä 28 vuodeksi. Vankeuden ajan hän vietti messun ulkomuistista latinaksi, kuunteli rippejä ja jakoi eukaristiaa vartijoilta salaa. Hän pääsi vapautteen kommunistihallinnon kaaduttua vuonna 1992.

Albanian kommunistihallinnon aikana uskonsa vuoksi kuolleiden autuaaksijulistamisprosessi on käynnissä.

KATT/VIS/CNA

Katolinen tiedotuskeskus &

FIDES & Katolinen kirjakauppa

ovat Helsingin Kirjamessuilla 23.–26.10.2014,

Messukeskuksen osasto 6e82. Tervetuloa!

Ajankohtaista

Elonkorjuun iloa Oulussa

Piispan vierailu Pohjois-Suomessa

Piispa Teemu Sippo SCJ yhdessä yleisvikaari Raimo Goyarrolan kanssa vieraili Oulun seurakunnassa 21.–25. elokuuta 2014. Matkaohjelma muodostui tiiviiksi ja fyysisestikin vaativaksi, mutta kirkkoherra Donbosco Thomas kertoi tämän elokuisen matkan ennen kaikkea olleen täynnä elonkorjuun iloa kahdellakin tavalla.

Aluksi matkan kohteena oli Saana-tunturi Kilpisjärvellä ja siellä oleva Neitsyt Marian patsas. Sen jälkeen piispa vietti messun Rovaniemellä. Messussa mukana olleet katolilaiset olivat hyvin iloisia saadessaan ensimmäistä kertaa viettää messua piispan johdolla omalla paikkakunnallaan. Samalla piispa ja papit näkivät, että tuolle Lapissa asuvien katolilaisten kasvaneelle joukolle on tarjottava entistä tiiviimpää pastoraalista huolenpitoa.

Oulussa lauantaina 23.8. vietetyn messun yhteydessä piispa vastaanotti kirkon äidilliseen huomaan kuusi aikuista. He olivat edeltäneen vuoden ajan tutus-

tuneet katoliseen uskoon johdantokursilla, ja nyt oli tullut elonkorjuun aika. Voimme koko hiippakuntana ja kirkkona iloita heidän kanssaan, sillä tapahtu-

ma osoittaa, että Jumala on uskollinen ja toimii kirkossa. Nyt saamansa vahvistuksen sakramentin jälkeen nämä uudet katolilaiset, sisaremmet ja veljemmet, voi-

vat jakaa ilosanomaa kodeissaan ja maailmalla.

Risto Hämeenkorpi

Siunausta pyytämässä

Pyhän Ursulan seurakunnassa on jälleen joukolla kokoonnuttu kesä-tapahtumaan. Elokuun viimeisenä sunnuntaina toteutui toiveemme, että voimme messun jälkeen olla myös puistossa ja osallistua suunniteltuun ohjelmaan. Ei satanut yhtään vettä.

Lappeenrannasta, Kotkasta ja Haminaasta asti tuli seurakuntalaisia. Ihmisiä oli koolla enemmän kuin tavallisena sunnuntaina. Päivän evankeliumi kertoi, että Jeesus puhui ensi kerran tulevasta kärsimyksestään. Silloin apostoli Pietari vastusti uutista voimakkaasti. Jeesus joutui ohjentaamaan apostolia, jolle hän oli sanonut lähimmäisyydessä ”autuas olet sinä”, ”minä olen antava sinulle taivasten valtakunnan avaimet”.

Pietarilla oli ihmisen ajatus ja hän tahtoi käskä Jeesusta vetäytymään ja estämään tulevat asiat. Isä Stanislaw korosti saarnassaan, että meillä on usein vaarana jakaa ohjeita Jumalalle. Jeesus ja Maria opettavat meille, mitä merkitsee ”tapahtukoon sinun tahtosi”.

Maahanmuuttajaystävämme ryhmä

lauloi kommuunion jälkeen omalla kielellään, kuten täällä on tullut tavaksi. Pappi kutsui koululaiset ja opiskelijat ottamaan vastaan siunauksen alttarin edessä. Jotkut pienetkin taapersivat mukana.

Yhteinen kahvi- ja ateriahetki oli mahdollinen messun jälkeen siksi, että moni toi runsaasti herkkuja tarjottujen keittojen lisäksi. Ulkona Mika Hämeenvaara grillasi makkaroita ja vietnamilaiset tytöt paistivat vohveleita. Kohta alkoivat leikit ja kilpailut puistossa. Oli monenlaista ääntä ja vilinää. Paljon huvia toi köydenvetokilpailu, jossa vastakkain olivat lapset ja miehet. Lapset voittivat.

Vastuu ohjelmasta jakautui monen aikuisen kesken, varsinkin tapahtuman organisaattori on kuitenkin ollut Helmut Wiemers. Yhdessäolo jatkui vielä, kun oli palkintojen jako ja arpajaisvoitot annettiin. Tuntuu siltä, että uusia tuttavuuksia ehti syntyä. Tehokkaat ja taitavat seurakuntalaiset saivat nopeasti paikat ja asiat normaaliin kuntoon. Kiitämme kaikkia osallistujia.

Anja Purhonen

Piispan kalenterista

- 10.10. Nuorten vahvistus Savonlinnassa ja Mikkelissä
- 15.10. Pyhän Jeesuksen Teresan syntymän 500-vuotisjuhluvuosi alkaa – Messu Jumalanäidin karmeliittaluostarissa
- 16.–17.10. Suomen Ekumeenisen neuvoston syyskokous Turussa
- 18.10. Pastoraalineuvoston kokous Pyhän Marian seurakuntasalissa
- 20.–22.10. Pappienneuvoston kokous Stella Mariksessä
- 25.10. Diakoni Federico Spanòn papiksivihkiminen Pyhän Henrikin katedraalissa.
- 8.–10.11. Tapaaminen Neokatekumenaalisen tien edustajien kanssa Roomassa
- 14.–15.11. Jerusalemin Pyhän Haudan ritarikunnan kokous Turussa
- 16.11. Ruotsinkielisten nuorten vahvistus Pyhän Henrikin katedraalissa

Sunnuntait ja juhlapyhät

12.10. kirkkovuoden 28. sunnuntai (IV)

1L Jes. 25:6-10a
Ps. 23:1-3a, 3b-4, 5, 6. - 6cd
2L Fil. 4:12-14, 19-20
Ev. Matt. 22:1-14 tai Ev. Matt. 22:1-10

18.10. lauantai, pyhä evankelista

Luukas, juhla
1L 2. Tim. 4:9-17a
Ps. 145:10-11, 12-13ab, 17-18. - 10b+11b
Ev. Luuk. 10:1-9

19.10. kirkkovuoden 29. sunnuntai (I)

Lähetysunnuntai
1L Jes. 45:1, 4-6
Ps. 96:1+3, 4-5, 7-8, 9-10ac. - 7b
2L 1. Tess. 1:1-5b
Ev. Matt. 22:15-21

26.10. kirkkovuoden 30. sunnuntai (II)

1L 2. Moos. 22:20-26
Ps. 18:2-3a, 3bc-4, 47+51ab. - 2
2L 1. Tess. 1:5c-10
Ev. Matt. 22:34-40

28.10. tiistai, pyhät apostolit Simon ja

Judas, juhla
1L Ef. 2:19-22
Ps. 19:2-3, 4-5. - 5a
Ev. Luuk. 6:12-19

1.11. lauantai, Kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä – Vainajien päivä

2.11. (kirkkovuoden 31. sunnuntai) Kaikkien pyhien juhla – Pyhäinpäivä, juhlapyhä (III)

1L Ilm. 7:2-4, 9-14
Ps. 24:1-2, 3-4ab, 5-6. - 6
2L 1. Joh. 3:1-3
Ev. Matt. 5:1-12a

9.11. (kirkkovuoden 32. sunnuntai) Lateraanikirkon vihkiminen, juhla (IV)

1L Hes. 47:1-2, 8-9, 12
Ps. 46:2-3, 5-6, 8-9. - 5a
2L 1. Kor. 3:9b-11, 16-17
Ev. Joh. 2:13-22

16.11. kirkkovuoden 33. sunnuntai (I)

1L San. 31:10-13, 19-20, 30-31
Ps. 128:1-2, 3, 4-5. - 1a
2L 1. Tess. 5:1-6
Ev. Matt. 25:14-30 tai Ev. Matt.
25:14-15, 19-20

Piispa pyytää rukoilemaan rauhan puolesta

Helsingin piispa Teemu Sippo SCJ pyysi syyskuussa kaikkia seurakuntia rukoilemaan rauhan puolesta messun esirukouksissa:

Rauhan ja sovinnon puolesta koko maailmassa, että hätää kärsivät ihmiset saisivat avun ja lohdutuksen ja että Kristus, rauhan ruhtinas, saisi voimallaan aikaan mielenmuutoksen ihmisissä, niin että sodat ja väkivalta loppuisivat.

Kaikkien vainottujen kristittyjen puolesta, että Jeesus varjelsi heitä ja antaisi heille armonsa ja että vainoojat ymmärtäisivät tekojansa pahuuden ja kääntyisivät Jumalan puoleen.

* * *

För fred och försoning i hela världen, att människor i nöd ska få hjälp och tröst, och att Kristus, Fredsfursten, genom sin kraft får till stånd en förändring i alla människor, och vi får se ett slut på krig och våld.

För alla förföljda kristna, att Jesus skyddar dem och ger dem sin nåd, och att de som förföljer dem förstår ondskan i sina handlingar och vänder sig till Gud.

* * *

For peace and reconciliation in the whole world, that people who are suffering receive aid and comfort, and that Christ, the Prince of Peace through his power will affect a change in the minds of men, so that we get to witness an end to war and violence.

For all persecuted Christians, that Jesus watches over them and gives them His grace, and that those who persecute them understand the evil of their deeds and turn to God.

Rukous

Rukouksen apostolaatti

Lokakuun 2014 rukouksen apostolaatin palsta

Eri puolilla maailmaa on suuri rauhan tarve; rauhaa tarvitaan sekä ihmisten ja kansojen elämään. On niin paljon levottomuuden keskuksia, että illan uutiset ehtivät kertoa lähetyksessään meille vain muutamista paikoista. Kohteiden valinta on poliittinen ja riippuu siitä, mistä vallanpitäjät ovat kiinnostuneet tai mitä osapuolta he haluavat tukea. Tarpeen mukaan luetaan jokainen pommi ja kuollut henkilö tarkasti, mutta unohdetaan ne kansat, joissa eri ryhmät ovat jo vuosikymmeniä taistelleet keskenään vallasta pääsemättä sovintoon ja rauhaan.

Rukoilemme lokakuussa rauhan puolesta niillä alueilla, jotka eniten kärsivät sodasta ja väkivallasta. Vapahtaja itse on myös puhunut rauhasta apostoleilleen. Hän puhui siitä rauhasta, jonka hän itse antaa meille. Tämä rauha ei perustu väkivaltaan, vihaan tai pelkoon, vaan oikeudenmukaisuuteen, armahtavaisuuteen ja anteeksiantamukseen. Tämä rauha ei tuhoa, vaan rakentaa. Se ei ole kuoleman kulttuurin vaan rakkauden kulttuurin hedelmä, joka luo ykseyden ihmisten ja kansojen kesken ja edistää yleistä hyvinvointia maailmassa.

Pyhän messun Isä meidän -rukouksen jälkeen pappi rukoilee Kristuksen aikaansaaman rauhan puolesta ja kehottaa seurakuntalaisia jakamaan sen toisilleen. Tämän niin sanotun rauhan tervehdyksen tarkoitus ennen kommuuniota on kutsua meidät itse ensin vastaanottamaan Kristuksen rauha sydämeemme ja sitten jakaa se kanssaihmisillemme eikä vain läheisillemme ja ystävillemme, jotka ovat kirkossa jossakin muualla ja joista välitämme. Saksassa rauhan tervehdyksen alussa papit kehottavat seurakuntalaisia tervehtimään toisiaan sanoilla: "Antakaamme toisillemme rauhan ja sovituksen merkki." Tosin sen, joka haluaa tehdä rauhan, on oltava myös valmis elämään sovussa jokaisen kansaihmissen kanssa, tuleepa hän tämän kanssa hyvin toimeen tai ei. Asuipa tämä henkilö lähellä tai kaukana, vaikka maassa, jossa on kansalaissota tai polttava köyhyys kaikkine pahoine seurauksineen tai jossa ihmiset eivät tunne Kristusta ja hänen rauhansanomaansa.

Näin ollen meidän rauhantervehdyksemme on lähinnä syvä symbolinen ele, joka oikeastaan kohtaa kaikki ihmiset niin kuin Kristuksen sydän on avoin kaikille ihmisille. Hän kehotti meitä pesemään toistemme jalkoja niin kuin hän teki viimeisellä aterialla. Siksi riittää, että tervehdimme vain lähellä meitä seisovia seurakuntalaisia ja ilmaisemme heille tahtomme välittää Kristuksen rauhan erityisesti niille, jotka ovat Vapahtajan vähäosaisimpia veljiä ja sisaria ja jotka tällä hetkellä kärsivät suuresti sodan, väkivallan tai muun tärkeän hyvän elämän puutteen seurauksista. Sillä tavalla meidän toivottamamme Kristuksen rauha parantaa sekä oman haavoittuneen omantuntonne että muuttaa meidät Kristuksen kaltaisiksi rauhantekijöiksi.

Lokakuun toinen rukousaihe on maailman lähetysunnuntai. Vietämme sitä tämän kuun lopussa innostamaan meitä kristittyjä viemään evankeliumin ilosanomaa maailman joka kolkkaan. Kirkon lähetys eli evankelioimistyön tavoite ei ole vain kääntymättä yksittäisiä sieluja ainoan Jumalan puoleen, vaan myös rikastaa maailman kaikki kulttuurit evankeliumin aarteilla, jotta Kristuksen rauha juurtuisi syvästi ihmisten sieluihin ja kansojen yhteiskuntaelämään ja synnyttäisi kaikkialla ihmisarvoisia ja Jumalan tarkoittamia elämänoloja. Tämän kaiken puolesta paavi Franciscus toivoo meidän rukoilevan lokakuun aikana.

isä Frans Voss SCJ

Rukoilkaamme...

Lokakuu

- Että Herra antaisi rauhan syntyä maailmaan niille alueille, jotka eniten kärsivät sodasta ja väkivallasta.
- Että Maailman lähetyspäivä innostaisi kaikkia uskovia viemään evankeliumia maailman joka kolkkaan.

Oktober

- Att Herren skänker fred till de delar av världen som mest lider av krig och våld.
- Att världsmissionsdagen inspirerar alla troende att med entusiasm förmedla evangeliet till hela världen.

Marraskuu

- Että kaikki yksinäisyydestä kärsivät ihmiset voisivat tuntea Jumalan läheisyyden ja toisten ihmisten tuen.
- Että nuoria seminaristeja ja sääntökuntalaisia opettaisivat viisaat ja hyvin koulutetut ohjaajat.

November

- Att alla som lider av ensamhet får uppleva Guds närhet och stöd av andra människor.
- Att unga seminarister och ordensfolk får visa och välutbildade vägledare.

Pyhä isä

Rakkaat veljet ja sisaret

On olemassa vielä paljon ihmisiä, jotka eivät tunne Jeesusta Kristusta. Lähetystyö, missio, ad gentes on siksi vieäkin hyvin tarpeellista. Kaikki kirkon jäsenet on kutsuttu osallistumaan siihen, sillä kirkko on olemukseltaan missionaarinen, se on syntynyt "lähtemään". Maailman lähetyspäivä on etuoikeutettu hetki, jolloin eri maanosien uskovat ottavat rukouksin ja konkreettisin solidaarisuuden teoin osaa nuorten kirkkojen tukemiseen lähetysalueilla. Kysymys on armon ja ilon juhlasta: Armon, koska Isän lähettämä Pyhä Henki tarjoaa viisautta ja voimaa niille, jotka ovat kuuliaisimpia hänen toiminnalleen. Ilon, koska Jeesus Kristus, Isän Poika, joka on lähetetty tuomaan ilosanoman maailmaan, ylläpitää ja seuraa lähetystyötämme. Juuri Jeesuksen ja hänen lähetystyötä tekevien opetuslastensa ilo johtaa minut suositteluun raamatullista ikonista, jonka löydämme Luukkaan evankeliumista (vrt. Luuk. 10:21-23).

1. Evankelista kertoo, kuinka Herra lähetti 72 opetuslasta pareittain kaupunkeihin ja kyliin julistamaan, että Jumalan valtakunta on tullut lähelle, ja valmistamaan kansaa Jeesuksen kohtaamiseen. Vietyään tämän viestin opetuslapset palasivat ilon täyttämänä: ilo on yksi vallitseva aihe tässä ensimmäisessä ja unohtumattomassa lähetyskokeuksessa. Taivaallinen Mestari sanoi heille: "Mutta älkää siitä iloitko, että henget teitä tottelevat. Iloitkaa siitä, että teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan. Silloin Pyhä Henki täytti Jeesuksen riemulla, ja hän sanoi: 'Minä ylistän sinua, Isä' ... Jeesus kääntyi opetuslastensa puoleen ja sanoi heille erikseen: 'Autuaat ne silmät, jotka näkevät sen, mitä te näette'" (Luuk. 10: 20-21, 23).

Luukas esittelee kolme tilannetta. Ensimmäinen Jeesus puhuu opetuslapsilleen, sitten hän kääntyy Isän puoleen ja lopulta hän jatkaa puhetta opetuslasten kanssa. Jeesus halusi, että opetuslapset pääsisivät osallisiksi hänen ilostaan, joka oli erilaista ja suurempaa kuin mikään, mitä he olivat aikaisemmin kokeneet.

2. Opetuslapset olivat täynnä iloa, innokkaita siitä, että he saattoivat vapauttaa ihmisiä demoneista. Mutta Jeesus varoitti heitä olemaan iloitsen liikaa tästä lahjasta, iloita pitäisi enemmän rakkauden lahjasta, sillä "teidän nimenne on merkitty taivaan kirjaan" (Luuk. 10:20). Opetuslapsille oli annettu kokemus Jumalan rakkaudesta ja vieläpä mahdollisuus jakaa keskenään tuota rakkautta. Tämä opetuslasten kokemus on suuren kiitollisuuden syy Jeesuksen sydäntä kohtaan. Luukas käsittelee tätä juhlaa kolmiyhteisen yhteyden näkökulmasta: "Pyhä Henki täytti Jeesuksen riemulla", Jeesus kääntyi Isän puoleen ja ylisti häntä. Tämä mitä läheisimmän ilon hetki kumpuaa Jeesuksen, Pojan, syvästä rakkaudesta Isäänsä, maan ja taivaan Herraa kohtaan, joka on salannut nämä asiat järjeviltä ja viisailta mutta ilmoittanut ne lapsenmielisille (vrt. Luuk. 10:21). Jumala

Paavi Franciscuksen viesti Maailman lähetyspäivää varten

on sekä salannut että ilmoittanut, ja tässä ylistysrukouksessa nousee esiin juuri ilmoittaminen. Mitä Jumala on ilmoittanut ja mitä salannut? Hänen valtakuntansa salaisuudet, Jumalan vallan toteutumisen Jeesuksessa ja voiton Saatanasta.

Jumala on piilottanut tämän niiltä, jotka ovat liian täynnä itseään ja jotka väittävät tietävänsä jo kaiken. He ovat aivan kuin oman ylimielisyytensä sokaisemia eivätkä jätä tilaa Jumalalle. On helppoa ajatella joitakin Jeesuksen aikalaisia, joita hän nuhteli useaan otteeseen, mutta vaara on todellinen kaikkina aikoina ja se koskee myös meitä. Toisaalta "lapsenmielisiä" ovat nöyrät, yksinkertaiset, köyhät, syrjäytyneet, ne, joilla ei ole ääntä, uupuneet ja alistetut, ne, joita Jeesus kutsui "autuaiksi". On helppoa ajatella myös Mariaa, Joosefia, Galilean kalastajia ja Jeesuksen saarnatessaan kutsumia opetuslapsia matkan varrelta.

3. "Näin sinä, Isä, olet hyväksi nähnyt" (Luuk. 10:21). Tämä Jeesuksen ilmaus on ymmärrettävä viittauksena hänen sisäiseen riemuunsa. Hyväksi näkeminen viittaa juuri Isän pelastavaan ja hyvää tahtovaan suunnitelmaan ihmisiä kohtaan. Tämä jumalallisen hyvyyden näkökulma antoi Jeesukselle aiheen riemuita, koska Isä on päättänyt rakastaa ihmisiä samalla rakkaudella, jolla hän rakastaa Poikaansa. Lisäksi Luukas viittaa Marian samanlaiseen riemuun: "Minun sieluni ylistää Herran suuruutta, minun henkeni iloitsee Jumalasta, Vapauttajastani" (Luuk. 1:46-47). Tässä on kysymys hyvästä uutisesta, joka johtaa pelastukseen. Maria, joka kohdustaa kantaa Jeesusta, evankelistaa par excellence, kohdasi Elisabetin ja riemuitsi Pyhän Hengen täyttämänä laulaen Magnificatia. Jeesus, joka näkee opetuslastensa lähetystyön hyvän tuloksen ja heidän ilonsa, riemuitsee Pyhän Hengen täyttämänä ja kääntyy rukoilleen Isäänsä puoleen. Kummassakin tapauksessa on kysymys toteutuvan pelastuksen ilosta, sillä Isän rakkaus Poikaa kohtaan ylittää meihin asti, Pyhän Hengen avulla se täyttää meidät ja päästää meidät astumaan sisään Kolminaisuuden elämään.

Isä on ilon lähde, Poika on sen ilmaus ja Pyhä Henki on sen antaja. Heti sen jälkeen, kun Jeesus oli ylistänyt Isää, niin kuin evankelista Matteus sanoo, Jeesus kutsuu meitä: "Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämelteni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt" (Matt. 11:28-30). "Evankeliumin ilo täyttää Jeesuksen kohtaavien sydämen ja koko elämän. Ne, jotka suostuvat hänen pelastettavikseen, tulevat vapaiksi synnistä, surullisuudesta, sisäisestä tyhjyydestä, eristyneisyydestä. Jeesuksen kanssa ilo syntyy aina uudelleen" (Evangelii Gaudium, 1).

Neitsyt Marialla oli ainutkertainen kokemus tällaisesta Jeesuksen kohtaamisesta: hänestä tuli "causa nostrae laetitiae" (meidän ilomme lähde). Toisaalta opetuslapset saivat kutsun seurata Jeesusta ja julistaa hänen lähettämäänsä evankeliumia (vrt. Mark. 3:14), mikä täytti heidät ilolla. Miksemme mekin astuisi tähän ilon virtaan?

4. "Monella ja painostavalla tavalla kulutuskeskeisessä nykymaailmassa suuri vaara on individualistinen masentuneisuus, joka syntyy mukavuuteen tottuneesta ja saidasta sydäimestä, sairaalloisesta pinnallisten mielihaluun etsinnästä ja eristyneestä omastatunnosta" (Evangelii Gaudium, 2). Siksi ihmiskunnan täytyy tarttua tiukasti kiinni Kristuksen tuomaan pelastukseen. Opetuslapset antavat Jeesuksen rakkauden tarttua heihin kiinni yhä tiukemmin, he antavat Jumalan valtakuntaa kohtaan tuntemansa intohimon tulen ja evanke-

Lähetyspäivä vietetään tänä vuonna 19.10.

liumin ilon julistamisen merkitä itsensä. Kaikki Herran opetuslapset on kutsuttu ruokkimaan evankeliumin julistamisen iloa. Piispat ovat ensimmäisinä vastuussa tästä julistamisesta. Heidän tehtävänsä on vahvistaa paikalliskirkon ykseyttä lähetysinnossa ja pitää huolta siitä, että ilo kertoa Jeesuksesta Kristuksesta ilmenee sekä siinä huolella, että häntä julistetaan kaukomailla, että jatkuvassa pyrkimyksessä saavuttaa oman alueen syrjäseutuja, joissa suuri joukko köyhiä odottaa tätä sanomaa.

Monilla seuduilla on vain vähän kutsumuksia pappeteen ja Jumalalle vihittyyn elämään. Usein tämä on seurausta yhteisöistä puuttuvasta tarttuvasta apostolisesta innosta; niissä innostus on vain vähäistä eivätkä ne siksi houkuta ketään. Evankeliumin ilo syntyy Kristuksen kohtaamisesta ja jakamisesta köyhien kanssa. Siksi rohkeiden seurakuntayhteisöjä, yhdistyksiä ja ryhmiä elämään tiivistä veljellistä elämää, joka perustuu rakkautteen Jeesusta kohtaan ja jossa kiinnitetään huomiota kaikkein vähäosaisimpien tarpeisiin. Siellä, missä on iloa, intoa, tahtoa tuoda Kristus toisille, siellä lisääntyvät myös aidot kutsumukset. Tässä ei saa unohtaa maallikkojen kutsumusta lähetystyöhön. Ymmärrys uskoville maallikoille kuuluvasta identiteetistä ja lähetystyöstä kirkossa on kasvanut. Samoin on kasvanut tietoisuus siitä, että heidät on kutsuttu kantamaan yhä enemmän vastuuta evankeliumin levittämisestä. Tämän takia on tärkeää, että he saavat sopivan koulutuksen, jotta heidän apostolinen toimintansa voisi olla tehokasta.

5. "Iloista antajaa Jumala rakastaa" (2. Kor. 9:7). Maailman lähetyspäivä on myös tilaisuus uudelleen herättää toive ja moraalinen velvollisuus ottaa ilon osaa lähetystyöhön ad gentes. Henkilökohtainen taloudellinen apu on merkki itsensä uhraamisesta, ensin Herralle ja sitten veljille; omasta aineellisesta uhrista tulee siten evankelioinnin väline sellaista ihmiskuntaa varten, joka rakentuu rakkauden varaan.

Rakkaat veljet ja sisaret, tänä Maailman lähetyspäivänä ajatukseni kohdistuvat kaikkiin paikalliskirkkoihin. Älkäämme kadottako evankelioimisen iloa! Kutsun teitä syventymään evankeliumin iloon ja ruokkimaan rakkautta, joka valaisee kutsumuksenne ja lähetystyötämme. Kehotan teitä muistamaan, ikään kuin tekisitte pyhiinvaelluksen omaan sisimpäänne, sen "ensimmäisen rakkauden", jolla Herra Jeesus lämmitti teidän sydämenne, ei vain tunteellisuuden vuoksi vaan jotta kestäisitte ilossa. Opetuslapsi kestää ilossa, kun hän on Herran kanssa, kun hän tekee Herran tahdon, kun hän jakaa toisten kanssa uskon, toivon ja evankelisen rakkauden.

Marian, evankelioimisen nöyrän ja iloisen esimerkin, puoleen me käännymme rukoillen, että kirkosta tulisi koti monille, äiti kaikille kansoille ja uuden maailman syntymisen lähde.

Vatikaanista 8. kesäkuuta 2014,
helluntain juhlapyhänä

Franciscus

Artikkeleita

Piispainkokous Turussa 12.-16.9.

Pohjoismaiden piispainkokouksen
syysistunto, TIEDOTE 16.9.2014

Vetoamus Pohjoismaiden hallituksille

Pohjoismaisten katolisten Caritas-avustajärjestöjen edustajat olivat piispojen kuultavina ja antoivat neuvoja piispoille joistakin aikamme suurista kriiseistä samoin kuin muista esillä olevista kysymyksistä. Omille hallituksilleen tekemässä vetoamuksessa piispat pyytävät painokkaasti, että vähemmistöasemassa olevia kristittyjä pakolaisia Irakista ja Syyriasta ei palautettaisi kotimaihinsa vaan heille myönnettäisiin pysyvä turvapaikka.

Piispat tapasivat myös Teheranin kaldealaisen arkkipiispan Ramzi Guarmoun ja saivat tietää katolisten ja ortodoksisten kristittyjen kärsimyksistä Lähi-idässä. He saattoivat samalla myös ilmaista moraalisen tukensa sekä pohtia, mitä käytännöllistä ja materiaalista apua he voisivat antaa.

Piispat ovat Caritaksen edustajien kanssa yhtä mieltä siitä, että köyhyyden voittamiseksi tarvitaan naisten tasa-arvoa. Tässä yhteydessä painotetaan eri-

tyisesti tyttöjen koulutuksen tärkeyttä. Samoin piispat toivovat, että naisia voitaisiin yhä enemmän rohkaista tulemaan itse toimeen taloudellisesti ja antaa heille siihen lisää mahdollisuuksia kirkon yhteiskunnallisen opetuksen viitoittamalla tavalla.

2015: Vihityn elämän vuosi

Paavi Franciscus on pyytänyt katolilaisia käyttämään aikaansa rukoillen ja pohdiskellen pappien ja sääntökuntalaisten elämää ja kutsumusta. Hän on julistanut vuoden 2015 vihityn elämän vuodeksi. Meidän maissamme kutsumuksia pappeuteen ja sääntökuntaelämään on kohutuullisesti, vaikka jotkut muut kansalliset ja alueelliset kirkot kärsivät paljon siitä, että kutsumuksia on vähän. Piispat valmistelevat aiheesta paimenkirjettä uskonnolle jaettavaksi.

Turun luterilaisessa tuomiokirkossa piispat tapasivat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa Kari Mäkisen. Arkkipiispa oli iloinen voidessaan todeta, että luterilaisten ja katolilaisten suhteet niin Suomessa kuin kaikkialla Pohjolassa ovat hyvät.

NBK/KATT

Pohjoismaiden katolisen piispainkokouksen lausunto Irakin ja Syyrian konfliktista

Koko maailma voi seurata Irakin ja Syyrian kansojen kärsimystä, jota terrori, vainot ja sota aiheuttavat. Yksin Syyriassa yli 160 000 ihmistä on kuollut, kaksi miljoonaa on lähtenyt pois kotimaastaan ja kuusi miljoona ihmistä on joutunut pakosta muuttamaan. Uhattuna ei ole vain ihmisen arvokkuus sinänsä, vaan vähemmistöjä tapetaan, vainotaan ja nöryytetään systemaattisesti.

Monet pakolaisista ja pakosta muuttaneista ihmisistä ovat kristittyjä, meidän veljiämme ja sisariamme, joiden ainoa toivo selvitä näyttää olevan Lähi-idästä pakeneminen. Paavi Franciscus on syvästi huolissaan tästä vakavasta kriisistä. Hän on jatkuvasti pyytänyt lopettamaan taistelemisen ja viattomien ihmisten teurastamisen. Hän on kiinnittänyt huomiota siihen apuun, jota Caritas on antanut pakolaisille ja pakosta muuttamaan joutuneille henkilöille (IDP, internally displaced persons) riippumatta siitä, mikä on heidän etninen tai uskonnollinen taustansa, ja nähnyt sen parhaana tienä kohti rauhaa.

Me Pohjoismaiden katoliset piispat, jotka olemme kokoontuneet Suomen Turkuun, tuemme patriarkka Louis Raphael Sakon julkilausumaa, jonka hän antoi 10.9.2014 Brysselissä: "Perusoikeuksia on kunnioitettava. Ihmisen on voitava harjoittaa omaa uskontoaan rauhassa Irakissa. Vetoan ulkoasioiden korkeisiin edustajiin, että he antaisivat nopeasti tarvittavaa apua."

Pyydämme myös Pohjoismaiden hallituksia tukemaan auliisti Yhdistyneitä Kansakuntia ja Lähi-idässä toimivia humanitaarisia järjestöjä. Pohjoismailla on siihen varaa.

Samoin me piispat pyydämme Pohjoismaittemme hallituksia ja kansoja toi-

mimaan sen hyväksi, että ihmiset voisivat pysyä turvallisesti omissa maissaan, ja — nykyisessä tilanteessa — toivottamaan pakolaiset tervetulleiksi. Vetoamme voimakkaasti Norjan, Ruotsin, Tanskan, Islannin ja Suomen hallituksiin, että ne peruisivat päätökset palauttaa Irakista ja Syyriasta tulleita, kuolemanvaarassa olevia pakolaisia, ja antaisivat heille pysyvän turvapaikan.

Me piispat pyydämme myös kaikkia katolilaisia Islannissa, Norjassa, Ruotsissa, Tanskassa ja Suomessa tukemaan Caritas-verkoston pyrkimyksiä avustaa ihmisiä heidän epätoivoisissa tarpeissaan Lähi-idässä. Uskovien kanssa me jatkamme rukousta rauhan puolesta tuolle alueille.

Turussa 15. syyskuuta 2014

+ Anders Arborelius OCD
Tukholman piispa
Pohjoismaiden piispainkokouksen
puheenjohtaja

+ Czeslaw Kozon
Kööpenhamin piispa
Pohjoismaiden piispainkokouksen
varapuheenjohtaja

+ Bernt Ivar Eidsvig Can. Reg.
Oslo piispa
Trondheimin apostolinen
administraattori

+ Teemu Sippo SCJ
Helsingin piispa

+ Peter Bürcher
Reykjavikin piispa

+ Berislav Grgic
Tromssan piispaprelaatti

+ Gerhard Schwenzer SSCC
Oslo emerituspiispa

NBK/KATT

Caritaksen ja piispojen yhteistyötä

Pohjoismaisen piispat tapasivat syyskuun puolessa välissä Turussa ja piispojen tapaamiseen saivat audienssin myös Pohjoismaisten Caritasten edustajat. Neljässä Pohjoismaassa Tanskassa, Norjassa, Ruotsissa ja Suomessa Caritas toimii aktiivisesti. Myös Islannissa toimii Caritas-yhdistys, mutta toiminta on hyvin pienimuotoista ja tästä syystä he ovat yhteisen pohjoismaisen yhteistyön ulkopuolella ainakin toistaiseksi. Pohjoismaista yhteistyötä on viime vuosina tiivistetty paljon, mistä yhteinen tapaaminen piispojen kanssa on myös yksi esimerkki.

Pohjoismaissa Caritas-yhdistykset ovat toimineet pitkään kehitysyhteistyön toimijoina, mutta viime vuosina työ on laajentunut entistä enemmän myös ko-

timaan työn suuntaan. Ruotsissa on toiminut pisimpään seurakunnissa Caritas-ryhmät. Norjassa ovat ensimmäiset kotimaan työn hankkeet käynnistyneet maahanmuutosektorilla. Tanskassa kotimaan seurakuntatyö on aktivoitunut mm. pitämällä kursseja pariskunnille avioliiton vahvistamiseksi. Suomessa ensimmäiset seurakuntien Caritas-ryhmät ovat aloittaneet toimintansa Turussa ja Tampereella ja kiinnostus Caritasta kohtaan on kasvanut entisestään ja tämä näkyy mm. jäsenmäärän kasvussa. Myös ensimmäiseen kotimaantyön projektiin on jätetty rahoitusanomus, johon saadaan vastaus loppuvuodesta. Tämä toiminnan laajeneminen on otettu kiitolliseen vastaan myös piispojen keskuudessa.

Pohjoismaissa Caritakset ovat otta-

neet yhä näkyvämpää roolia maahanmuuttajien aseman parantamisessa yhteiskunnassa. Seurakunnat ovat hyvin maahanmuuttajavaltaisia ja tämä asettaa haasteita sekä seurakuntien perustyölle että antaa ison roolin kirkolle kotouttajana. Tässä Caritas toimii seurakuntien apuna: eri projektien käynnistäjänä, asiantuntijoina ja eräänlaisena siltana kirkon ja yhteiskunnan välissä.

Usein kysytty kysymys on, mitä Caritas tekee? Caritas tekee juuri sitä näkyvää työtä perustiedon välittäjänä seurakuntiin päin. Mistä saada pakolaisella lakimies, mistä saada ruokaa ja vaatteita ja mistä löytää yömaja kodittomalle. Suomen Caritaksen nettisivuille on koottu vapaaehtoisten voimin tietopankki pappeille ja muillekin kiinnostuneille, mistä

löytää apua eri tilanteisiin hädässä olleille ihmisille. Sieltä löytyy tiedot eri seurakuntien alueiden yömajoista, ruokajakelusta ja niin edelleen. Lista ei ole tyhjentävä, mutta on hyvä pohja.

Piispojen kanssa Pohjoismaisten Caritasten edustajat puhuivat juuri näistä asioista, maahanmuutosta, naisten asemasta ja tietenkin eri puolilla maailmaa olevista konflikteista. Missä voimme tiivistää yhteistyötä ja missä voimme toimia yhdessä. Tapaamisen jälkeen piispat antoivat lausunnot Irakin ja Syyrian kansojen puolesta.

Larissa Franz-Koivisto
Suomen Caritas ry:n puheenjohtaja

Artikkeleita

Viime vuonna paavi Franciscus nimitti Teheranin kaldealais-katolisen arkkipiispan, Irakin Zakhossa vuonna 1945 syntyneen Ramzi Garmoun, Euroopan kaldealaisesta yhteisöstä vastuulliseksi apostoliseksi visitaattoriksi. Arkkipiispa vieraili syyskuussa myös Suomessa tavaten kaldealaisia niin Oulussa, Turussa kuin Helsingissäkin. Fides sai haastatella häntä hänen Suomen-vierailunsa lopussa.

Poissa kotoa

Arkkipiispa Ramzi Garou on miellyttävän ja viisaan oloinen. Hän tulee kuitenkin "toisesta maailmasta", sieltä, missä tänäkin päivänä uskonnollinen vakaumus asettaa ihmisiä kuolemanvaaraan. Kristittyjä on toki vainottu kristinuskon alusta alkaen, pakosiirtolaisuus on jo raamatullinen ilmiö, mutta silti se, mitä viime aikoina olemme saaneet lukea Irakin kristittyjen vainoista ja ahdingosta, tuntuu vieraalta ja väärältä, sellaiselta, minkä ei enää pitäisi kuulua tähän aikaan.

Ehkäpä on niin, että arkkipiispan rauhallisen olemuksen ja levollisten silmien takaa välittyikin suuri elämäkokemus ja se kaldealaisen yhteisön viisaus, joka on kasvanut ja vahvistunut jo lähes kahden vuosituhannen ajan kristinuskon syntysijoilla Lähi-idässä.

"Olen irakilainen, mutta olen ollut Iranissa jo 38 vuotta", arkkipiispa sanoo ja kertoo, että hänet vihittiin papiksi 1977 ja piispaksi 1996. Vuodesta 1999 alkaen hän on toiminut Teheranin arkkipiispana. Nyt, apostolisena visitaattorina, hän vieraillee kaldealaisien luona 13:ssa Euroopan maassa. Tätä nykyä Euroopassa asuu noin 70 000 kaldealaista katolilaista, ja heistä huolehtii kaikkiaan 22 pappia. "Se on tosi vähän!"

Suurin ryhmä kaldealaisia asuu Ruotsissa (20 000), sitten seuraavat Ranska (16 000), Saksa (12 000), Alankomaat (4 000), Englanti, Itävalta, Belgia ja Luxemburg. Norjassa ja Suomessa on kaldealaisia viitisensataa kummassakin.

Kaldealaisien tulo Eurooppaan alkoi 1980-luvulla, jolloin Turkin kaldealaiset löysivät uuden kodin Ranskasta ja Belgiasta. Irakista lähteminen sen sijaan alkoi oikeastaan 90-luvulla, eikä vain yhteen määrättyyn paikkaan. Syynä oli ensin Irakin-Iranin sota, sitten Kuwaitin sota ja lopulta 2000-luvulla lisääntynyt terrorismi. Joukkopako jatkuu edelleen. Kun

Arkkipiispa Garmou tapasi kaldealaisia uskovia Turun seurakunnassa.

Arkkipiispa Suomen kaldealaisille:

Toimikaa kuin apostolit!

70-luvulla Irakissa asui noin 1,2 miljoonaa kaldealaista, arvioidaan nyt, että enää noin 500 000 on jäljellä Irakissa.

Eikä tämä koske vain kaldealaisia vaan yleisemminkin kristittyjä. Pakkosiirtolaisuus omassa maassa on vienyt heitä etelästä ja keskeltä pohjoiseen. "Kuinka monet perheet ovatkaan jättäneet oman kodin ja lähteneet pakoon!" arkkipiispa toteaa. "Tuhansia perheitä asuu tälläkin

hetkellä Irakin pohjoisimmassa osissa, teltoissa autiomaassa, kouluissa, kirkkoissa."

Onko paluu mahdollinen?

"Ilman muuta Irakin kaldealaiset haluvat palata kotiin. He toivovat sitä ja sanovat aina: 'Me haluamme omaan kotiin.'" Ongelma on kuitenkin siinä, että jos ko-

tiin palataan nopeasti, kun tilanne on rauhoittunut, ja kohta taas joudutaankin lähtemään, ei useamman kokemuksen jälkeen enää halutakaan tulla takaisin.

Arkkipiispan mukaan kyse on ensi sijaisesta poliittisesta ongelmasta, jonka ainoa mahdollinen ratkaisu on poliittinen. "Jos Irakissa olisi turvallista ja rauhallista ja tämän tilanteen kestämiseen voisi luottaa, he palaisivat takaisin." Paluulle on kuitenkin monta käytännöllistäkin ehtoa: Rauhan pitää ulottua koko Irakiin, ei vain Niniven laaksoon ja Mosuliin. Silloinhan terroristit on vain työnnetty syrjään niiltä alueilta ja voivat jonakin päivänä palata.

Ihmisoikeuksien on myös toteuduttava. Tarvitaan työtä, opetusta ja opiskelumahdollisuuksia. "Tällä hetkellä tuntuu siltä, että kaldealaiset ovat vasta kolmannen ja neljännen luokan kansalaisia. Mutta kaikkien pitäisi olla samalla tasolla, ketään ei pitäisi kohdella toista paremmin."

"Sitä paitsi oikeasti Irak oli aikaisemmin kristitty maa ja nämä muut olivat aluksi vieraita." Arkkipiispa korostaa, että ensin pitää palauttaa turvallisuus: "Koko maahan pitäisi saada stabiilitieetti ja rauha. Juureissa ei saa olla mitään pielessä."

Artikkeleita

Hän myös kertoo suoraan, mistä hänen mielestään nykyinen tilanne on saanut alkunsa: "Se on lähtenyt Amerikan Lähi-idän politiikasta. Kun Amerikka miehitti Irakin, vain yksi asia tuntui olevan sille suojelemisen arvoinen: raakaöljyn tuotantolaitoksiin ei kajottu. Miksei niitäkin tuhottu?" Arkkipiispan mielestä amerikkalaisia kiinnostaa pelkkä öljy, demokratiaa ja ihmisoikeuksiakin enemmän. "Eivät he irakilaisia rakasta." Toisekseen amerikkalaisten toimintaa leimaa hänen mukaansa Israelin aseman suojeleminen.

Tässä kohden haastattelu kääntyi päälaelleen. Oli haastattelijan tehtävä vastata arkkipiispan kysymyksiin siitä, mitä Euroopan Unioni tai Suomi voisi tehdä, jotta voitaisiin vaikuttaa amerikkalaisten toimintatapaan. "Voiko Suomi vaikuttaa siihen, että Euroopan Unionin maat vaikuttaisivat Amerikkaan? Onko Suomella jokin suunnitelma?" Aika vähän näyttää täällä olevan kiinnostusta toisenlaisen lä-

on helppo maallistua ja panna toivon sa pelkästään maallisiin asioihin. "Tämä vaikuttaa inhimillisyyteen, uskontoon ja jumalasuhteeseen. Ajatellaan, että minulla on jo kaikki, että olen turvassa", arkkipiispa sanoo ja varoittaa: "Tässä vapaus menee 'punaisen viivan' ylitse. Murrosikäisetkin uskovat, että abortti, seksuaalinen vapaamielisyys tai samaa sukupuolta olevat suhteet olisivat hyväksyttäviä."

Jos katsotaan ajassa taaksepäin, Eurooppa oli "uskon maanosa". Pyhien apostolien Pietarin ja Paavalin perintö oli siellä vahva. "Mutta mihin se on kadonnut?" arkkipiispa Garmou kysyy. "Täällä Suomessa viettämissäni messuissa olen sanonut, että on tärkeää säilyttää oma usko, oma kulttuuri ja omat tavat." Hän sanoo toistaneensa seuraavaa viestiä:

"Älkää sanoko, että nyt kun olemme Suomessa, olemme saaneet kaiken ja voimme elää niin kuin haluamme. Silloin teistä tulee kristittyjä vain nimellä ja pa-

Arkkipiispa muistuttaa myös, että vanhempien tehtävä on kasvattaa lapsia tuottamaan hyviä hedelmiä. "Lapset ovat kuin hyvä, puhdas maaperä. Mitä yrität kylvää siihen, hyvä siemen kasvaa siinä ja tuottaa hyvää hedelmää." Ja varmuuden vuoksi arkkipiispa vielä korostaa: "Siitä riippuu kaikki, kirkon, yhteiskunnan ja oman maan tulevaisuus: kaikki lähtee perheestä."

Toinen paikka, missä identiteetti säilyy, on kirkko. Lapset tulee kasvattaa kirkon yhteydessä ja heille on opetettava "kirkon tie". Kirkon tapahtumissa ja toiminnassa lapset ja nuoret näkevät ja kokevat, kuinka uskoa ja rakkautta jaetaan yhteisesti ja ykseyden hengessä. Se kasvattaa heitä ja kun he kasvavat tällä tavalla, ei tarvitse pelätä mitään.

Kolmas tuki on se, että pysytään yhteydessä oman kaldealaisen äitikirkon kanssa. "Tottakai kaldealaisilla on täällä yhteys paikalliskirkkoonsa, mutta omas-

Arkkipiispa Ramzi Garmou ja piispanne tapasivat piispantalolla Helsingissä.

hestymistavan omaksumiseen. Ei ihme, että arkkipiispan kasvoilta paistaa pettymys: "Sitten tilanne on näin. Jokainen toimii omalla tavallaan ja Lähi-itä kärsii edelleen. Oma etu, ei ihminen, on tärkein."

Kannustusta Suomen kaldealaisille

"Heti alussa huomasin, että Suomessa asuvat kaldealaiset ovat hyvin kiitollisia ja tyytyväisiä siitä, mitä Suomi on tarjonnut, saamistaan palveluista ja kaikesta saamistaan avusta: sosiaali- ja terveydenhuollosta, eläkkeistä, kuntoutuspalveluista, lasten oikeuksista ja hoidosta, koulutuksesta. Haluan kiittää tästä Suomen valtiota ja kansaa sekä omasta puolestani että kaikkien kaldealaisen puolesta."

Mutta kaikki ei ole hyvin. Suomessa

perilla, mutta menetätte uskon ja historian ja apostolien roolin Euroopassa. Te olette kotoisin Lähi-idästä, mistä kristinusko on lähtöisin. Teidän täytyy toimia Euroopassa nyt niin kuin apostolit toimivat: tuoda heille usko, Jeesus, kasvattaa heidän uskoaan — ei päinvastoin niin, että annatte heidän vaikuttaa teihin ja sulaudutte siihen."

Oma identiteetti lähtee vahvasta perheestä

Miten oman identiteetin säilyttäminen onnistuu? Arkkipiispa vastaa suoralta kädeltä, että ensimmäinen ja tärkein tekijä siinä on oma perhe. "Vanhemmat, isä ja äiti, välittävät perheessä lapsille ensimmäisinä myös uskon Jumalaan ja rukouksen elämään. Perheen sisällä identiteetti kasvaa ja säilyy. Perheessä lapset kasvavat kristillisessä elämässä."

sa kotimaassa olevaa äitikirkoa ei saisi unohtaa." Yhteys siihen täytyy säilyttää ja sen elämää seurata. Jos tapaamisia on vaikea järjestää, on onneksi olemassa media, lehtiä ja internet, joiden kautta voi pysyä mukana äitikirkon elämässä.

Suomeenkin tulee patriarkaatista kaksi lehteä, joiden asiamiehenä tämän haastattelun tulkkinä toiminut Khalid Hommy toimii.

Lopuksi arkkipiispa haluaa vielä toistaa tärkeimmän sanomansa kaldealaisille Suomessa: "Muistuttakaa eurooppalaisia toimimalla niin kuin apostolit: että he palaisivat takaisin vahvoihin uskon juuriin, jotka Pietari ja Paavali aikanaan tänne jättivät. Niitä ei saa unohtaa ja jättää käyttämättä, koska silloin ne kuolevat."

Kiitos haastattelusta, arkkipiispa Garmou!

Marko Tervaportti

Maallikkodominikaanit järjestävät Katekismuksen opiskelua

Studium Catholicumissa
Ritarikatu 3, III kerr., Kruununhaka

Jatkamme Katekismuksen kolmatta osaa, Elämää Kristuksessa. Vuorossa on seitsemäs käsky, sivut 577-589. Kokoontuminen on lauantaina 8.11. Syksyn viimeinen kerta on 29.11. Kokoontuminen on klo 14 - 15.50. Lopuksi rukoilemme vesperin.

Kokoontumisissa on mukana joku papeista. Ilmoittautumista ei tarvita. Oma Katekismus mukaan. Tervetuloa!

Maallikkodominikaanit

English-language Catechism for Adults

Would you like to become more familiar with the basic teaching of the Catechism of the Catholic Church? A study group of English-speaking people meets twice a month at the Studium Catholicum, Ritarikatu 3 b A 4, Helsinki. The study group is open to all those who are interested.

The next English Catechisms will be on

- Monday October 20th at 18.30
- Monday November 3rd at 18.30
- Monday November 17th at 18.30

For following dates please consult:
www.studium.fi/en/activitie

Contact person: Diana Kaley, 040-7235703, diana.kaley@studium.fi. Moderator of the group: fr. Antoine Lévy, OP.

URKUMUSIIKIN JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

LIISA AHLBERG
(Helsinki)

Urkukonsertti Pyhän Henrikin katedraalissa torstaina 6. marraskuuta 2014 klo 18.00.

Artikkeleita

Pyhä Olavi, *Oláfr hinn helgi*, Norjan kuningas, viikinki, tappelija, soturi – ja arvostettu pyhimys, yksi Pohjolan kolmesta suuresta pyhimyskuninkaasta Tanskan pyhän Knuutin ja Ruotsin pyhän Eerikin rinnalla. Miten tähän on tultu?

Snorri Sturlusson kertoo Norjan kuningassaagoissa Olavin elämästä ja kuolemasta, taisteluista, voitoista ja tappioista. Olavi Haraldinpoika oli kuninkaallista sukua, hän teki voittoisia viikinkiretkiä muiden viikinkien tapaan Englantiin ja Ranskaan, joiden kirkkoissa rukoiltiin Jumalaa varjelemaan kansaa pohjanmiesten raivolta. Erään tarinan mukaan hän nuorena viikinkinä seikkaili myös Suomen rannikolla. Kerrotaan, että hän laivoineen rantautui Fagervikin Hirdaliin ryöstääkseen kylän rikkaudet. Kyläläiset olivat kuitenkin saaneet tiedon viikinkien tulosta ja tyhjensivät kylän piiloutuen metsään. Kun ryöstöjoukko sitten oli palaamassa laivoilleen hyökäsivät kyläläiset väijyksistä viikinkien kimppuun ja surmasivat heistä useita. Kun vielä paluumatkalla myrsky yllätti laivat ja runteli niitä pahoin, päättivät norjalaiset pysyä poissa noilta kauheilta rannoilta, sillä suomalaisilla oli myrskyä nostattavien noitien maine. Näillä retkillään, jotka ulottuivat Itämereltä Tanskan rannikolle ja Englantiin Olavin kerrottiin Normandiassa tutustuneen kristinuskoon ja tradition mukaan arkkipiispa Robert kastoi hänet Rouenissa n. vuonna 1010, eräiden tietojen mukaan 1014.

Norjaan palasi kristitty kuningas vuonna 1015. Hän aloitti norjalaisten kääntymisen ja hävitti pakanallisia temppeleitä ja uhripaikkoja. Nämä pakokääntymykset aiheuttivat paljon vihaa ja katkeruutta ja tekivät Olavista erittäin epäsuositun hallitsijan. Kaikesta tästä johtui, että Tanskan Knuut Suuri onnistui melko helposti valloittamaan Norjan ja kuningas Olavi joutui pakenemaan Ruotsiin, jossa hän erään legendan mukaan kastoi Nerikessä useita ruotsalaisia. Hän palasi Norjaan 1030 saadakseen kuningaskuntansa takaisin, mutta kaatui Stiklestadin taistelussa 29.7.1030.

Kuningas Olavi haudattiin Nidarosin, nykyisen Trondheimin katedraaliin, josta tuli hyvin nopeasti Pohjoismaiden keskeisin pyhiinvaelluspaikka. Hänet kanonisoitiin epävirallisesti jo 1100-luvulla ja hänestä tuli Norjan kansallispyhimys. Virallisesti kuningas Olavi julistettiin pyhimykseksi vasta 1888.

Olavin kuninkuus ajoittui viikinki-ajan ja keskiajan väliseen siirtymäkauteen. Se oli suurten muutosten aikaa, jolloin suku- ja heimoyhteisöt alkoivat järjestyä laajemmaksi yhtenäiseksi yhteiskunnaksi. Olavia varmaan miellytti myös ajatus yhtenäisestä valtakunnasta, jota kuningas ja valtaeliitti kirkon tukeamana hallitsi. Hän hallitsi kirkko liit-

Stiklestadin taistelu, Peter Nicolai Arbo (1859)

Kuningas kääntyy – ja maailma muuttuu

Pyhän Olavin puupatsas Hattulan keskiaikaisessa kirkossa.

tolaisenaan kristittyä kansaa. Hän mm. kutsui maahan englantilaisia piispoja ja pappeja. Joidenkin piispojen nimet ovat tiedossa, heitä ovat Sigfrid, Rudolf, Bernhard ja Grimkel, joka oli mukana kuningas Olavin hautajaisissa.

Kuningas Olavi oli jo historiallise-

na henkilönä kansainvälinen, mutta vasta pyhimyksenä hänestä tuli todella kansainvälinen. Vasta silloin hän onnistui liittämään Norjan yhtenäiseksi, kristityksi kuningaskunnaksi. Hänen kunnioituksenakin sai muotonsa Englannin pyhimyskuninkaiden kultteista, sillä viikingeillä oli kiinteät yhteydet Englantiin. Tämä englantilais-norjalainen Olavin kultti levisikin nopeasti 1000-luvun loppupuolella kauppareittien välityksellä Länsi-Eurooppaan, koko Itämeren alueelle, Novgorodiin, Konstantinopoliin ja pyhiinvaellusten mukana aina Pyhälle maalle asti.

Olavin suosiota lisäsi hänen kansanomaisuutensa, joka oli tuttua ja tunnistettavaa, ja mm. Englannista saapuvat lähetyssaarnaajat käyttivät Olavin kulttia apunaan opetus- ja käännästytyksessään myös Suomessa.

Säilyneiden tietojen mukaan pyhälle Olaville oli omistettu 1200-luvulta 1500-luvun puoliväliin silloisessa Suomessa 23 kirkkoa ja kappelia. Hänelle vihittyjä alttareita oli 39 kirkossa. Olavia kuvaavia patsaita ja maalauk-

sia hankittiin Suomeen mm. Gotlannista, pohjoissaksalaisista hansakaupungeista sekä myös Ruotsista ja Suomesta. Näitä teoksia ajoittamalla ja niiden tekijöitä tunnistamalla pyritään hahmottamaan eri vuosisatoina Suomeen kulkeutuneita kulttuurivaikutteita.

Näissä kuvissa korostuu Olavin asema soturina ja pyhimyskuninkaana. Hän oli marttyyri ja kuningaspyhimys, jolla oli taivaallinen valta. 1200-luvun puolivälissä Olavi oli Neitsyt Marian ohella Suomen suosituin pyhimys, kun on tutkittu kirkollisten rakennusten suojelijoina. Piispa Maunu Särkilahti mainitsee 1493 Olavin kultin olleen hyvin laajalle levinnyt ja kansan suosiossa.

Olavin päivää vietettiin 29.7 ja sitä edeltävänä aattona ja yönä monin paikoin kansankielellä, messuin ja hetkiru-

Artikkeleita

kouksin. Kunnioituksen paikkana oli tavallisesti Olavi-alttari, joka saattoi olla Olavia kuvaava veistos tai kaappi. Yksi tällainen kaappi on mm. Hattulan Pyhän Ristin kirkossa.

Olavin maine on säilynyt edelleen. Norjan valtion vaakunassa on leijona, joka pitää kohotetussa käpälässään Olavin sotakirvestä. Suomalaisista kunnista Jomalan ja Ulvilan vaakunoihin on kuvattu Olavi. Savonlinnassa on Olavinlinna, ja kaupunki viettää edelleen syntymäpäiväänsä Olavin päivänä 29.7 monin tapahtumin ja ilotulituksin. Ortodoksit kunnioittavat pyhää Olavia yhtenä yhteisen kirkon suurena läntisenä pyhimyksenä. Lontoossa on edelleen Tooley Street ja St Olaf House paikalla, jossa aiemmin sijaisi Olaville omistettu kirkko.

Vuonna 1856 Kristianiaan, nykyiseen Osloon kohosi upea Pyhän Olavin kirkko, missä säilytetään ja kunnioitetaan pyhän Olavin arvokasta reliikkiä, joka saatiin lahjoituksena Tanskan Kuninkaalliselta Museolta.

Turun dominikaaniluostari perustettiin 1249. Tulipalo 1537 ja Kustaa Vaasan reformaatio päättivät dominikaanien aikakauden, jolla oli ollut suuri merkitys Suomen kulttuurille ja koko hengelliselle elämälle. Matkustavien kerjäläismunkki-

en kansainväliset yhteydet toivat vaikutteita muualta Euroopasta, ja luostarikoulun kautta monet lahjakkaat nuorukaiset pääsivät opiskelemaan ulkomaisiin yliopistoihin.

Olavi on edelleen yksi suosituimmista pojan nimistä, ja pyhälle Olaville omistettuja kirkkoja on ainakin Jomalan kirkko Ahvenanmaalla, Kalannin ja Sismän kirkot, Lemun, Nauvon, Närpiön, Sismän ja Ulvilan kirkot. Tunnetuin tällä hetkellä on varmaan Tyrvään Pyhän Olavin kirkko Sastamalassa, joka poltettiin 1997, mutta rakennettiin uudelleen.

Tuula Luoma OP

Retretti Uudessa Valamossa

Pyhän Olavin seurakunnassa toimiva Olavin klubi järjesti retretin isä Ryszard Misin SCJ johdolla Uudessa Valamossa 29.-31.8. Ohessa kuva osallistujista messun jälkeen.

Hiippakunnan jäsenmaksu

Saaja: Katolinen kirkko Suomessa
Pankkitili: FI78 1014 3000 2374 91
NDEAFIHH
Viitenumero: 90010
Lisätietoja: katolinen.fi

Jäsenmaksun maksaminen on vapaaehtoista, mutta koska katolisella kirkolla ei ole oikeutta kerätä jäsenmaksua valtionverotuksen yhteydessä, sen maksaminen, samoin kuin seurakunnan tukeminen ja Fides-lehden vuosikerran maksaminen, on erittäin tarpeellista koko hiippakunnan ja seurakuntien toiminnan ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Membership fee of the Diocese

Receiver: Katolinen kirkko Suomessa
Bank account: FI78 1014 3000 2374 91
NDEAFIHH
Reference number: 90010
More information: katolinen.fi

The paying of the membership fee is not obligatory, but – as the Catholic Church in Finland has not got the right to collect the so called church tax through the state – paying it as well as supporting the parish and the Diocesan Magazine Fides are very important for sustaining and developing the activities of the parishes and the whole Diocese.

3 Days Pre-Advent Retreat "Jesus Christ: The Return in Glory" November 14th-16th at the Studium Catholicum with Father Paul-Dominique, OP

Registration by November 9th
to lucia.indren@studium.fi

The fee is 25 eur (incl. 2 meals & coffee breaks)

Those who would like to have the fee waived are invited to contact Lucia Indren, 040 414 5861 or lucia.indren@studium.fi

Studium Catholicum

Ritarikatu 3A, 00170 Helsinki www.studium.fi

Pyhän Henrikin seurakuntaretretti

Pyhän Henrikin seurakuntasalissa lauantaina 18. lokakuuta

"Kirkko, Kristuksen ruumis" johtaa isä Marco Pasinato

klo 9.30 kahvi
esitelmä
adoraatio
klo 12.00 messu
lounas
esitelmä
kahvi

Hinta 20 € maksetaan paikan päällä. Ilmoittautumiseen pappilaan p. 09-637 853 tai 046-6175314 Marko Pitkäniemelle.

Järjestää

Pyhän Henrikin yhdistys ry

Tervetuloa!

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI

Tridentiininen messu

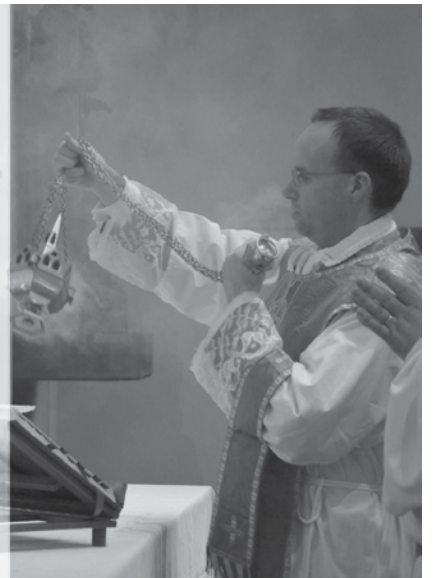
sunnuntaina 2.11.2014 klo 12.30
Pyhän Henrikin katedraalissa

Messun viettää isä Anders Hamberg

Fr. Anders Hamberg will celebrate a Tridentine Mass in Saint Henry's Cathedral on Sunday, November 2nd at 12.30.

TERVETULOA / WELCOME

gregoriusyhdistys.wordpress.com

Mikkelin aikaisempi evankelis-luterilainen piispa Voitto Huotari osallistui 7.-9. syyskuuta kirkkojen ja uskontojen rauhanfoorumiin, joka järjestettiin Antwerpenissa. Sen oli organisoinut katolinen mutta ekumeeniestikin aktiivinen Sant'Egidio-järjestö.

Monissa nykyajan sodissa ja kriisipesäkkeissä uskonnot näyttyivät osana ongelmaa. Kaikkien uskontojen sisintä olemusta on kuitenkin rauha.

Syyskuussa järjestettiin Antwerpenissa kirkkojen ja uskontojen rauhankokous. Tavoitteena oli vahvistaa kaikissa uskonnoissa esiintyvää rauhaan pyrkivää ja väkivaltaa vastustavaa ydintä. Sen oli organisoinut katolinen mutta ekumeeniestikin toimiva Sant'Egidio-järjestö.

Se on järjestänyt rauhankokouksia vuosittain kirkkojen ja uskontojen johtajille. Osallistuin kokoukseen Suomen luterilaisen kirkon edustajana. Olen ollut mukana aikaisemminkin joko kirkon edustajana tai Sant'Egidion ”ystäväpiispana”.

Sant'Egidion juuret ovat köyhien auttamisessa. Se syntyi vuonna 1968 Roomassa nuorten maallikkojen toimesta. Nykyisin Sant'Egidio-ryhmiä on yli 70 maassa ja niissä jäseniä viisikymmentä tuhatta. Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla on ollut kanssakäymistä Sant'Egidio-järjestön kanssa erityisesti diakonian pohjalta.

Köyhät kärsivät sodista ja väkivallasta kaikkein eniten. Siksi Sant'Egidio otti ohjelmaansa rauhan edistämisen. Paavi Johannes Paavali II:n Assisiin vuonna 1986 organisoima uskontofoorumi oli sen lähtökohtana. ”Assisin henki” inspiroi yhä uusiin rauhanponnistuksiin.

Sant'Egidioista on kehittynyt huomattava rauhanprosessien taustavaikuttaja. Se oli ratkaisevassa roolissa muun muassa, kun Mosambikissa saatiin päätökseen pitkäaikainen sisällissota. Tällä hetkellä se on aktiivisesti kenttätyössä rauhan saamiseksi Keski-Afrikan tasavallassa ja Nigeriassa sekä Indonesiassa Mindanan saarella. Lisäksi sen edustajat käyvät keskusteluja rauhanhankkeista eri tahoilla muuallakin. Katolisen kirkon taustatuki on sen rauhanaktiivisuudelle ratkaiseva.

Rukoukset erillään, rauhan puolesta yhdessä

Belgia oli rauhanfoorumin paikkana sinne liittyvien ensimmäisen maailmansodan muistojen vuoksi. Sen alkamisesta on kulunut sata vuotta. Antwerpenissä on nykyisin 170 eri kansallisuutta.

Kutsuttuja uskonnollisia johtajia, tutkijoita, poliitikkoja ja kulttuurielämän

Rauha on kaikkien uskontojen ydintä

”Kansojen perustavoitteena on kaikkialla rauhallinen uskon mukaan eläminen ilman pelkoa.”

edustajia oli paikalla 350. Islamin, juutalaisuuden, buddhalaisuuden, hindulaisuuden ja shintolaisuuden edustajat olivat yleensä arvovaltaisia, vaikkakin delegaatiot olivat pienehköjä. Kristityistä valtaosa oli katolilaisia, ja heidän ohella ortodokseilla oli näkyvin sija.

Avajaisissa puhunut Euroopan neuvoston presidentti Herman Van Rompuy kuvasi, miten rauhan aikaansaaminen on monin verroin vaikeampaa kuin sodan aloittaminen. Rauhan edellytyksiä analysoivat myös kuuluisa puolalainen sosiologi ja intellektuelli Zygmunt Bauman ja Kairon suurmufti Shawki Ibrahim Abdel-Karim Allam.

Kokouksen keskeisiksi teemoiksi oli nostettu Isiksen toiminta Irakin ja Syyrian alueilla. Yhden tunnevoimaisimmista ja vetoavimmista puheista piti jesidi ja Irakin parlamentin jäsen Vian Dakheel. Hän kuvasi vähemmistöjen syrjintää, väkivaltaa kriisialueella ja vetosi voimakkaasti muiden maiden apuun. Huomiota oli kohdistettu myös Keski-Afrikan tasavallan ja Nigerian väkivaltaisuuksiin.

Ukrainan kriisi samoin kuin Gazan taapahtumat jäivät maininnoiksi ilman sen syvempää analyysia.

Suureksi kansanjuhlaksi rakennettu päätöstapahtuma alkoi kunkin uskontoryhmän keskuudessaan pitämällä rukoushetkellä. Sen jälkeen saavuttiin yhteisenä kulkueena kaupungin aukiolle. Tilaisuuteen osallistui myös Belgian kuningatar Mathilde. Puheiden jälkeen uskontojen ja kirkkojen edustajat sytyttivät rauhankynttilät ja allekirjoittivat rauhanvetoimuksen.

Islamin moni-ilmeisyys näkyviin

Paikalla olleet muslimit sanoutuivat irti uskonnon käyttämisestä sodan ja väkivallan perusteluna. Terrorismin yhdeksi syyksi he nimesivät muslimien tietämättömyyden uskonnostaan. Ne, jotka käyttävät Koraania väkivallan perusteluina, eivät tunne sitä. Islamin paikka ei ole kriminaaleissa ja terroristisissa organisaatioissa. Isiksen kaltaisille vähemmistöille ei kuulu niiden itse itselleen ottama oikeus tulkita islamia. Niiden toimet ovat rikos myös islamia vastaan.

Epäoikeudenmukaisuuden kokemus on myös ääriliikkeiden taustalla. Kristittyjen ja muslimien suhteisiin vaikuttavat jatkuvasti kolonialismi, muistot kohtaanmisista historian varrella ja vanhat länsimaiset mielikuvat aggressiivisesta islamista. Nykyaikana lännen median kuva

islamia hyväksi käyttävästä terrorismista on omiaan vahvistamaan niitä.

Kokouksessa kyseltiin myös, miksi islamin taholta ei osallistuta julkiseen sotiin ja väkivaltaisuuksien tuomitsemiseen. Islamilaisten keskinäistä väkivaltaa ja ihmisoikeuksien loukkaamista ei myöskään uskonnon omalta taholta tuomita laajasti julkisuudessa. Ongelma on myös, että ääriliikkeiden edustajat eivät suostu keskustelemaan maltillisten kanssa.

Kirkot luottamuksen rakentajina

Muslimien ja kristittyjen yhteisiä esiintymisiä ja dialogeja on monilla tahoilla. Raja kulkeekin eri uskontojen rauhanpuolustajien ja väkivaltaisten fundamentalistien välillä. Kasvatukseen ja uskollisuuteen omalle aidolle traditiolle on islamissa niin kun kristillisyydessäkin kiinnitettävä huomiota. Kansojen perustavoitteena on kaikkialla rauhallinen uskon mukaan eläminen ilman pelkoa.

Kirkkojen tehtävä on lisätä luottamusta toisia uskontoja kohtaan. Kirkko haluaa pitää kiinni omasta totuuskäsityksestään. Mutta eettisissä asioissa, kuten väkivallattomuus ja rauha, yhteistyö muiden uskontojen kanssa on sekä mahdollinen että välttämätön.

*Voitto Huotari
Piispa emeritus, Suomen
evankelis-luterilainen kirkko*

Nuorille

Tapaaminen Jeesuksen kanssa

Fariseus aterialla Luuk. 7:36-50

Eräs fariseus kutsui Jeesuksen kotiinsa aterialle, ja hän meni sinne ja asettui ruokapöytänsä.

Kaupungissa asui nainen, joka vietti syntistä elämää. Kun hän sai tietää, että Jeesus oli aterialla fariseuksen luona, hän tuli sinne mukanaan alabasteripullo, jossa oli tuoksuöljyä.

Hän asettui Jeesuksen taakse tämän jalkojen luo ja itki. Kun Jeesuksen jalat kastuivat hänen kyynelistään, hän kuivasi ne hiuksillaan, suuteli niitä ja voiteli ne tuoksuöljyllä.

Fariseus, joka oli kutsunut Jeesuksen, näki sen ja ajatteli: "Jos tämä mies olisi profeetta, hän kyllä tietäisi, millainen nainen häneen koskee. Nainenhan on syntinen."

Silloin Jeesus sanoi hänelle: "Simon, minulla on sinulle puhuttavaa." "Oli kaksi miestä", sanoi Jeesus. "He olivat velkaa rahanlainajalle, toinen viisisataa, toinen viisikymmentä denaaria. Kun heillä ei ollut millä maksaa, rahanlainaaja antoi molemmille velan anteeksi. Miten on, kumpi heistä nyt rakastaa häntä enemmän?"

Simon vastasi: "Eiköhän se, joka sai enemmän anteeksi."

"Aivan oikein", sanoi Jeesus. Hän kääntyi naiseen päin ja puhui Simonille: "Katso tätä naista. Kun tulin kotiisi, sinä et antanut vettä jalkojeni pesuun, mutta hän kasteli jalkani kyynelillä ja kuivasi ne hiuksillaan. Sinä et tervehtinyt minua suudelmalla, mutta hän on suudellut jal-

kojani siitä saakka kun tänne tulin. Sinä et voidellut päätäni öljyllä, mutta hän voiteli jalkani tuoksuöljyllä. Niinpä sanonkin sinulle: hän sai paljon syntinsä anteeksi, sen vuoksi hän rakasti paljon. Mutta joka saa anteeksi vähän, se myös rakastaa vähän."

Ja hän sanoi naiselle: "Kaikki sinun syntisi on annettu anteeksi."

Pöytävieraat alkoivat ihmetellä: "Kuka tuo mies on? Hänhän antaa syntejäkin anteeksi."

Mutta Jeesus sanoi naiselle: "Uskosi on pelastanut sinut. Mene rauhassa."

Kommentti

Jeesus on kutsuttu aterialle fariseuksen kotiin. Yhtäkkiä taloon astuu paikallinen nainen, jonka elämä ei ole hyvää esi-

merkkiä muille.

Jeesuksen edessä syntinen nainen katuu syvästi. Hän itkee ja osoittaa Herralle katumuksensa rakkaudellaan.

Fariseus arvostelee Jeesusta, koska hän ajattelee, ettei Herra huomaa, minkälainen nainen on kyseessä. Tai sen tietäen Jeesus silti salli hänen tehdä sen palveluksen. Tietysti Jeesus tietää, kuka nainen on ja miksi hän tekee näin.

Anteeksi antaminen on rakkauden seurausta. Samoin kuin anteeksi pyytäminkin. Siellä, missä on paljon rakautta, pyydetään anteeksi. Nainen rakastaa Jeesusta ja uskoo häneen. Nainen tietää, että kaikki synnit ovat ajatuksia, tekoja ja sanoja Jumalaa vastaan. Siksi hän haluaa mennä Jeesuksen luo saadakseen anteeksi. Jeesus on Jumala ja vain hän voi tarjota anteeksiannon.

Katumus ei ole teoriaa eikä yksinkertainen ajatus: "Harmi, olen erehtynyt." Katumus näytetään konkreettisesti, ja juuri niin Jeesus sen haluaa: "Hän kasteleli jalkani kyynelillä ja kuivasi ne hiuksillaan; hän on suudellut jalkojeni; hän voiteli jalkani tuoksuöljyllä." Jumalalle kiitos siitä, että meillä on parannuksen sakramentti, jossa voimme osoittaa katumusta ja jonka kautta saamme Jumalan anteeksiannon.

Mutta myös päivän aikana voin saada Jeesuksen pelastavaa armoa katumukseksi kautta. Kun esimerkiksi huomaan olleeni ylpeä: "Jeesus, armahda minua." Tai kun joskus olen ollut itsekäs ja yhtäkkiä oivallan sen, voin toistaa uudestaan: "Herra, armahda minua." Kun unohdan rukoilla tai olen laiska enkä tottele: "Jeesus, anteeksi."

Kuinka usein pyydän anteeksi Jumalalta päivittäin? Jos se lukumäärä on iso, älä huolehdi, koska se on erinomainen merkki: varmasti sinun rakkautesi on suuri. Pyhyys ei tarkoita pysymistä omin voimin ilman syntiä, vaan täyttymistä Jumalan rakkaudella.

Jeesus on iloinen tästä katumuksesta ja rakkaudenosoituksesta. Toisaalta on helppoa kuvitella Jeesuksen olevan surullinen silloin, kun minä en näytä hänelle rakkauttani: "Sinä et antanut vettä jalkojeni pesuun; et tervehtinyt minua suudelmalla; et voidellut päätäni öljyllä."

Pyhä Henki, anna minulle katumuksen lahja ja auta minua rakastamaan Jeesusta teoillani yhä enemmän.

isä Raimo Goyarrola

Luentosarja: johdanto Tuomas Akvinolaisen filosofiaan ja teologiaan

veli Gabriel Salmela o.p.

Ensimmäinen kokoontuminen:

Tiistaina 16.9. klo 16-18. Studium Catholicum / Ritarikatu 3 A 4.

Paikalle kirjastoon voi saapua toki aiemminkin tutustumaan tai opiskelemaan.

Mikäli olet kiinnostunut, mutta et pääse paikalle, tai sinulla on kysymyksiä voit ottaa yhteyttä gabriel.salmela@studium.fi

Luentosarja perehdyttää länsimaisen ajattelun historian kiistatta yhden syvällisimmän filosofin & teologin kokonaisvaltaiseen kristilliseen maailmankatsomuksen luonnolliseen järkeen perustuvaan synteisiin, joka on kristikuntaa aina keskiajalta asti suuresti ohjannut. Siitä löydetään myös vastauksia nykyajan uskonnofilosofian peruskysymyksiin kuten Jumalan olemassaolo, Jumalan luonto ja olemus, uskonnollinen kieli, uskonnollinen epistemologia, onnellisuus ja hyvä elämä, synty ja kärsimyksen ongelma. Kristuksen inkarnaatio, elämä ja ylösnousemus sekä sakramentit käsitellään kevätlukukaudella.

Syksyn luentosarja:

1. *Magister in Sacra Pagina* - Johdanto Tuomas Akvinolaisen henkilökuvaan, teoksiin ja tomisiin nykyaikana
2. *Sacra Doctrina* - Teologian luonne ja tarkoitus (Ia Q.1)
3. *Quinque Viae* - Viisi tietä Jumalan olemassaolon osoittamiseksi (Ia Q.2)
4. *De Deo Uno, De Deo Trino* - Jumalan ykseydestä ja kolminaisuudesta (Ia QQ. 3&11&27)
5. *De Divinis Nominibus* - Jumalan nimet ja Jumalasta puhumisen tavat (Ia Q. 13)
6. *Creatio Dei et Angeli* - Oppi luomisesta ja enkeleistä (Ia QQ. 45 & 50)
7. *Imago Dei* - Ihminen Jumalan kuvana (Ia Q. 93)
8. *Finis Ultimus* - Ihmisen lopullinen päämäärä (Ia QQ. 1-5)
9. *Actus Humani, Habitus*, -Ihmisen teot + habitus -käsite (Ia QQ. 6, 22 & 49)
10. *Virtutes et peccatus* - Hyveet ja synnit (Ia QQ. 55 & 71)
11. *Leges* - Ikuinen, luonnollinen, inhimillinen ja jumalallinen laki (Ia QQ. 90-108)
12. *Gratia* - Armo (Ia QQ. 109)

Luentosarjan rakenne perustuu Tuomaan kypsän ajattelun tulokseen *Summa Theologiae*, joka on suunnattu teologian opiskelijoille edeten johdonmukaisesti muodostaen kokonaisuuden. Filosofian, teologian ja latinan kielen perusteiden hallinta helpottavat osallistumista.

 Studium Catholicum

JOHDANTOKURSSI 2014-2015 HELSINGISSÄ

Helsingin katolisten seurakuntien yhteinen johdantokurssi on yleensä joka toisena maanantaina klo 18.30 Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntasalissa (Pyhän Henrikin aukio 1) alla olevan aikataulun mukaisesti.

Johdantokurssi on tarkoitettu sekä niille, jotka haluavat oppia tuntemaan katolisuutta entistä paremmin, että niille, joiden on tarkoitus liittyä katoliseen kirkkoon. Kaikille avoin kurssi päättyy toukokuussa. Kurssi on ilmainen eikä sille tarvitse ilmoittautua.

Kurssin materiaalina käytetään pääasiassa Katolisen kirkon katekismusta. Katekismus ja muuta katolista kirjallisuutta on esillä sekä kurssilla että Katolisessa kirja-kaupassa: katolinenkirjakauppa.net.

Lisätietoja pappiloista (Henrik 09-637853 tai Maria 09-2411633).

USKONTUNNUSTUS

- 13.10.2014 Kirkko (isä Manuel Prado)
- 27.10.2014 Raamattu, traditio ja opetusvirka (piispa Teemu Sippo SCJ)

KRISTILLISEN SALAISUUDEN VIETTO

- 10.11.2014 Kaste (isä Matthew Azzopardi)
- 24.11.2014 Vahvistuksen sakramentti (isä Rafal Czernia SCJ)
- 8.12.2014 Eukaristia (isä Ryszard Mis SCJ)
- 12.1.2015 Rippi ja sairaiden voitelu (isä Joosef Dang)
- 26.1.2015 Avioliitto (isä Manuel Prado)
- 9.2.2015 Pappuus (isä Zdzislaw Huber SCJ)

ELÄMÄ KRISTUKSESSA

- 23.2.2015 Käskyt I (isä Marco Pasinato)
- 9.3.2015 Käskyt II (Javier Salazar)
- 23.3.2015 Käskyt III (isä Ryszard Mis SCJ)

RUKOUS KRISTILLISESSÄ ELÄMÄSSÄ

- 13.4.2015 Kirkkovoosi, rukous ja hartauksia (isä Federico Spano)
- 27.4.2015 Neitsyt Maria ja pyhät (sisar Barbara USJK)
- 4.5.2015 Sääntökunnat ja kongregaatiot (Tuula Luoma)
- 11.5.2015 Eläminen kirkon yhteydessä (Marko Tervaportti)

KIRKKOONOTTO

ilm. myöh.

Hur Finland blev kristet

Kristen missionsverksamhet i Finland går tillbaka till åtminstone 800–900-talen. Ärkebiskopen Wennis eller Unnis grav, som dog 936, har möjligen identifierats på Åland vid Sunds kyrka. Då Birkamissionen återupptogs konstaterades att "Johannes Bircacensis sänts till 'det Baltiska havets öars, där Ansgars hamn och den helige ärkebiskop Unnis grav var belägna'", dvs. enligt Dreijer på Åland.

Biskop Ansgar besökte antagligen Åland redan 852. Forskare har konstaterat att Åland var helt kristet redan i början på 1000-talet, då det hedniska gravsätten upphörde. Sankt Olofskulten infördes på Åland redan 1030 då helgonet blev Ålands skyddshelgon. Hela Sverige kristnades först på 1100-talet eller närmare 250 år efter beslutet på Birkatinget av år 852.

Kristna gravbruk var allmänna i Nystad, och Kaland i Finland redan på 900- och 1000-talen.

År 822 utsåg påven Pascalis ärkebiskop Ebo av Reims till sin legat för hela Norden. Efter detta utsågs biskop Ansgar från Sachsen av kejsare Ludvig till kejsarligt sändebud och missionär för Norden. Han utförde sin första missionsresa bara några år senare eller år 829. Hans missionskonvoj blev överfallen av sjörövare, och enligt forskare, anlidade biskopen fartyg från det nuvarande Åland för återfärden. År 831 invigdes Ansgar till ärkebiskop av Hamburg. Påven Gregorius IV fastställde Ansgars vigning och bekräftade att missionsområdet omfattade alla nordiska, slaviska och orientalska folk. Missionscentral var det historiska Birka. Efter oroliga tider utnämndes Ansgar till ärkebiskop av Hamburg-Bremen och i denna roll gjorde, nu ärkebiskop Ansgar, en andra missionsresa till Norden och Birka. Resan var lyckad och Ansgar kunde nu bygga en kyrka på orten med bostad för präst. Kyrkor kunde byggas allmänt och alla som ville kunde döpas. Efter väl utträttat verk dog ärkebis-

kop Ansgar 3 februari 870 och begravdes i Bremen.

Den följande för Norden betydande biskopen var biskop Unni som korades till ärkebiskop 918. Han fick palliet av påven Johannes X. År 936 företog han en omfattande inspektionsresa till Norden. Han dog 17 september 936 och hans huvud begravdes i Bremen. Hans kropp begravdes enligt Adam av Bremen i den nordiska mytiska staden Birka, som Dreijer antagit ha varit Sund på Åland. Senare forskare har dock ifrågakänt Dreijers hypoteser.

Finlands kristnande från väst och öst

Listan är inte fullständig.

Missionsverksamhet från väst

År	Bremen – Hamburg
822	Biskop Ebo
829	Biskop Ansgar
939	Biskop Unni
900-talet	Odikar d.ä. och Liafdag av Ribe
1044/45	Ärkebiskop Adelbert
År	England
1010	Munken Eilbert (Finland)
1022	Ärkebiskop Unwin
1058	Biskop Henrik

Missionsverksamhet från öst

År	Novgorod
900-talet	handelsmän och missionärer bl.a. till Åland
1030	Biskop Osmund

Efter detta gjordes ett flertal missionsresor till Norden, även Åland och Finland av Odinkar d.ä., Liafdag av Ribe och andra.

Redan på 900-talet sökte sig handelsmän och missionärer från Novgorod västerut. Fynd har gjorts bl.a. i Sigtuna i Sverige och i Norrland. Åland och sydvästra Finland hörde då till Anund Jakob av Sverige och hertig Ragnvalds söner Ulf och Eilif.

På 1000-talet flyttades småningom intrasset från Nordens och Finlands krist-

nande från Hamburg-Bremen till England. År 1022 förlänade påven Benedikt VIII ärkebiskop Unwin palliet för Norden. Men Hamburg-Bremen gav inte upp utan en maktkamp fördes under perioden 1022 till 1073 mellan dessa ärkebiskopssäten. År 1044/1045 hade nämligen påven Benedikt IX förlänat palliet till Bremens ärkebiskop Adalbert.

Det anglosachsiska inflytandet i Norden blev nu omfattande och starkt administrativt, ekonomiskt och kyrkligt. Biskoparna kom nu huvudsakligen från England, bl.a. Sankt Henrik.

Men Finland kristnades också allt mer från Novgorod efter kung Olafs färd till Novgorod 1030. Aktiv var den engelskfödde biskop Osmund som varit verksam i kung Edmunds hov. Han vandrade i slutet på 1040-talet till Novgorod. Han var en "acephalus" eller biskop utan överhuvud. Han ansågs vara grekisk-katolsk eller grekisk-ortodox. Den stora schismen mellan öst- och västkyrkorna var först 1054 så i princip var kyrkan då ännu odelad. Novgorod utförde anfall mot Finland för att utvidga riket stödd av ortodoxa präster och missionärer. Som följd av detta kristnades delar av Finland och finskan fick kristna kyrkliga läneord.

Motåtgärder från väst lät inte vänta på sig. Den tyska påven Leo IX tog initiativet. Efter förhandlingar med ärkebiskop Adalbert utfärdade påven en bulla 6 januari 1053 gällande alla folken i Sueonia, nämligen danskar, norrman, islänningar, skridfinnar, grönälänningar och alla nordiska folk, slaver och alla som bor mellan Panefolden och Ejder. Han utnämnde även ärkebiskopen att viga biskopar inom sin provins och bära pallium. Som ett resultat av detta grundades ett antal biskopssäten i Norden bl.a. Danmark, Gotland, Skara, Sigtuna, Linköping och missionsstationer i Birka, de Baltiska öarna, Sigtuna och Trondheim. Munken Eilbert vigdes till biskop av "in ferriam och Finnem".

1100-talet var en aktiv tidperiod i kristnandet av Norden och Finland. Flera biskopar utnämndes och verkade i hela Norden. I det år 1123 daterade s.k. Florensdokumentet framgår en lista över de Nordiska biskopssätena. De är Östergötland, Västergötland, Västmanland, Södermanland, Närke, Tiundaland, Fjärdhundraland, Attundaland, Gotland, Åland, Finland, Estland, Helsingland, Värmland och Tavastland. Flera "korståg" gjordes från väst till Finland bl.a. av Erik den helige och Magnus Nilsson. Forskare är av åsikten att flera biskopar var stationerade, en längre eller kortare tid på Åland bl.a. Sigfrid, Osmund, Siward och Johannes.

Finland kristnades både från väst och öst. Områdets kristnade har ett nära samband med handel och erövring av landområden.

Då biskop Henrik, av engelskt ursprung, deltog i "korståget" till Finland 1155 kom han till ett redan kristet land: Åland, Tavastland och stora delar av västra Finland. Stora områden av landet hade varit kristna i ett kvartssekel. Det gällde inte mera missionsarbete utan administration och kyrkobyggen. Det var under denna första period av medeltiden som man byggde de stora stenkyrkorna delvis som symboler eller tecken på kyrklig makt. De redan existerande träkyrkorna och kapellen försvann (Fides No. 9, 12.9.2014). Utan en redan djupt kristen eller katolsk befolkning skulle det inte ha varit möjligt att, under en relativt kort tid, bygga 104 stora kyrkobyggnader. En ny period hade inletts i Finlands kyrkliga historia.

Jan-Peter Paul

Källor:

- Drejer M. (1979) det åländska folkets historia, Utgiven av Ålands Kulturstiftelse, Mariehamn (490 sidor)
- Historia i förändring, Hufvudstadsbladet 29.12.1980

Helsingin seurakuntien piknikpäivä aurinkoisessa Kaivopuistossa

Tervetuloa kirkkoon -ryhmä järjesti elokuun viimeisenä sunnuntaina piknikin Kaivopuistossa. Mukana oli varmasti toistasataa seurakuntalaista sekä Pyhän Henrikin että Pyhän Marian seurakunnista, sekä uusia että vanhempia katolilaisia. Puhe sorisi monella eri kielellä ja mukana oli todella hyvä otos molemmista seurakunnista. Mukana oli filippiiniläisiä, indonesialaisia, nigerialaisia, kenialaisia, meksikolaisia, yhdysvaltalaisia, libanonilaisia, puolalaisia, suomalaisia jne... Monenkirjavaa väkeä me olimme, mutta niinhän ovat myös meidän seurakuntamme.

Sää oli meille todella suosiollinen ja aurinko paistoi koko tilaisuuden ajan. Ko-koonnuimme Kaivopuiston leikkikentän viereisillä kalliolla, josta löytyi suuri tasainen kivipöytä, jolle voimme kattaa tarjoilut. Ideana olivat nyyttikestit, ja monet toivat mukanaan runsaasti jaettavaksi sekä syötävää että juotavaa. Hyvin tuntui

Kuva Pekka Rantakari

ruoka maistuvan ja tarjolla oli todella jotakin jokaiselle: Kauko-idästä, Afrikasta, Etelä-Amerikasta, Suomesta. Suuri kiitos kaikille, jotka osallistuivat massojen ruokkimiseen!

Vaikka tapahtuman pääideana oli se, että oppisimme tuntemaan paremmin toi-

siamme, mukana oli myös hieman virallisempi osuus. Filipiniläisen yhteisön "Couples for Christ" -ryhmän edustajat tarjosivat musiikkia ja lauloimme yhdessä englanninkielisiä virsiä. Kamerunilainen Nevil Genjang piti lyhyen luennon aiheesta "Kodin siunaaminen ja miksi se on tärkeää". Tämä englanninkielinen

puhe käännettiin myös suomeksi. Luenossa kuvattiin hyvin sitä, kuinka kodin siunaaminen on yksi tapa tunnustaa oma puutteellisuutensa ja antaa tilaa Jumalan rauhalle ja armolle tulla asumaan meidän luonamme. Tavallaan tällä siunauksella valmistetaan kotiin tila perhekirkolle,

jossa perheyhteisö rukoilee ja lukee Raamatun sanaa yhdessä. Kotiin me palaamme työpäivän päätteeksi lepäämään ja sieltä me usein ammennamme voimaa ulkomailman haasteisiin. Niinpä on hyvä, jos todella löydämme sieltä sen todellisen levon ja rauhan, joka sitten antaa meille voimaa tehdä työtämme perheemme, työyhteisömme mutta myös seurakuntamme ja hiippakuntamme hyväksi.

Tähän yhteyteen sopivatkin hyvin Matteuksen evankeliumin sanat (Matt. 11:28-30): "Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille levon. Ottakaa minun ikeeni harteillenne ja katsokaa minua: minä olen sydämeitäni lempeä ja nöyrä. Näin teidän sielunne löytää levon. Minun ikeeni on hyvä kantaa ja minun kuormani on kevyt."

Tervetuloa kirkkoon -ryhmän puolesta
Mervi Yagmour

In English

Sister Paula of Christ, OCD
(Nancy Jeanne Strebig
10.8.1927-30.5.2013)

“I wanted to come to Finland to participate in the love that God has for the Finnish people.” Sister Paula would answer when questioned about why she came to Finland. She had made a long journey. Where did it begin?

Early Life

Nancy Jeanne Strebig was the second of three daughters (Patsy, Nancy and Vivian) born to Francis and Evelyn Strebig of German origin in Milwaukee, Wisconsin, U.S.A. on 10 August 1927. It was always a sorrow to the family that Patsy died in infancy. Sr. Paula was very fond of her German origin. She came from Alsace and later in Finland looked up her family genealogy in detail.

“I love my Finnish vocation”

Her childhood was spent in the Milwaukee area where her father was a fireman and her mother a homemaker. A great storyteller, Sr. Paula would recount many events in the lives of the firemen and their heroic encounters with danger on duty. The family in various parts of the USA always kept in touch with each other. Among her cousins, she was especially close her cousin John, who later became a priest. She and Fr. John Strebig communicated regularly all their lives. He came to celebrate Mass at her Golden Jubilee celebration in Finland.

After graduating early from Messmer High School in Milwaukee, she went on to study mechanical drawing at the University of Purdue in West Lafayette, Indiana. During that time she worked for Allis Chalmers drawing up blue prints for different kinds of machinery for about two years. At that time, she met lifelong friends who formed a foursome, meeting at each other's houses. They enjoyed sewing, eating, dancing and being in each other's company as her best friend put it. She was known to her friends as Scottie, a nickname she likely received at Purdue. Her nickname was unknown to us in Carmel.

Nancy was always an adventurous soul proved by her obtaining a pilot's license at sixteen. One of the flight instructors could not believe she actually passed the pilot's test so young. She flew a Piper Cub around Milwaukee, her best friend remembers. Nancy would delight us with airplane stories, once telling about her emergency landing in a field with a dense forest around it. In the monastery, Sr. Paula would suddenly say 'Change of weather clouds, change of weather clouds!, on various occasions. She never forgot her times in the skies!

Monastery Life

Despite her many activities in the world she was a religious person. She would tell us, “St. Therese of Lisieux drew me to Carmel, but Holy Mother St. Teresa kept me there.” She sought advice from a priest friend about entering Carmel and found to her surprise there was a Carmel not so far from her home in Milwaukee. She entered the Milwaukee Carmel on 3 April 1948. When she received the Carmelite habit, a monastery friend asked her what she did all day. Sr. Paula replied, “I can't really explain, but I never have a minute to myself all day.”

Sr. Paula was a dynamo in Carmel. The Lord had given her many talents, and she used all to help the community.

Perhaps she followed what was found written in her notes, “Find a job you love, and you will never have to work a day in your life... Give a value to whatever you

do (no sea of tapioca!)” She was very artistic and painted a lovely picture of the Lamb of God we still have today. She was gifted in wood carving and many monastery benefactors received her beautifully carved praying hands. She was an excellent seamstress and quickly sewed clothes for the sisters. People would order her baptismal dresses, her aprons and cute stuffed animals. She was also cook and provisor, for many years. Her brown bread became famous.

Sr. Paula always had frail health and for that reason, she had to leave the Milwaukee Carmel with its cold climate. She moved to a warmer climate in California and entered the Carmel of Carmel-by-the-Sea in 1964, where she received the name Sr. Paula of Christ. Her solemn profession took place on 23 July 1966, feast of Our Lady Mediatrix of All Graces.

Carmel of Finland

When the Finnish Foundation left California in 1988, Sr. Paula once remarked to a sister traveling to Finland, “I admire your vocation, but I would never want to go there.” However, the Holy Spirit began working in her soul, after she heard all the letters read that told of the foundation and the church in Finland. In 1994, despite her health and her age, she made a surprise request to her community in asking to join the Finnish Foundation. She said, “I felt a fire within me urging me to go to Finland.” The Community in Carmel-by-the-Sea generously allowed Sr. Paula to follow the Spirit. She began learning Finnish before coming to Finland and memorized a phrase book, including some phrases she would likely never use. In Finland, she

would amuse everyone by repeating a sentence from this book on occasions, such as, “Polttoainejärjestelmässä on vika.” (There is something wrong with the fuel system.) — referring to a car. She would also say at times, referring to the Finnish language. “Minä opin paljon ja unohdan paljon.” (I learn a lot but I forget a lot.)

Determination was an outstanding virtue in Sr. Paula. When living in Finland, she put her heart and soul into learning Finnish, understanding the culture and helping the community. After much continuous study, she learned a lot of Finnish for her age. She was an invaluable support to the community when reciting the Divine Office in Finnish and in reading and singing at Mass. She said, “I want to proclaim the Word of God in Finnish.”

She also served as sacristan and was meticulous about every part of this office. She planned and executed an excellent garden area which, through much effort, she kept mostly free of weeds. She fought the dandelion population mightily. After winter, she kept an eye on the weather and rushed to the garden when the opportune time arrived. She planted various vegetables and fruits and spent much time harvesting and canning her produce. She made excellent currant jelly from our berries, which she picked.

She learned how to decorate candles and made many with her original designs for selling. She also prepared all the Paschal candles (with her own designs) for 28 chapels and parishes in Finland and Estonia, right up to the time of her death. She created her own nun cards, which were unique and very popular. These were cut-out Carmelite nuns engaged in various activities. Little animals were always included.

Lukijoilta

Sr. Paula was famous for her beautiful smile when greeting visitors to the monastery. If a sister forgot to answer the doorbell, Sr. Paula was there charming the people. One of our friends recalled this about her, "So often Sr. Paula was the first to welcome us on our visits, smiling warmly delighting us with her lively engaging conversation inspiring us with her deep faith and more recently with her stoical and brave resolve when faced with adversity and again providing us with an unforgettable example of deep Christian faith in action. We have so many lovely memories of our meetings with her — her conversation would range from inspiring tales of faith, such as the one about the visitor to Karmeliittaluostari chapel who experienced St. Joseph sitting next to her... to technical subjects like the merits of different kinds of aeroplane engines. Boeing this or that, DC9 or DC10, Super Caravelles... I was amazed: we'd taken in a copy of the Finnair magazine with some travel articles in it, and the last thing I expected was a learned exposition of different kinds of aircraft (about which I know absolutely nothing.) from Sr. Paula."

In reference to St. Joseph above: Some years ago, Sr. Paula had an interesting experience, the first of its kind in our chapel. A woman rang the doorbell and asked Sr. Paula, "Who is the man in that statue over there?" she said, pointing to St. Joseph. "He just came and sat beside me in the chapel while I was praying." Sr. Paula told her it was St. Joseph and went on to explain his relation to Jesus and Mary. She then related how important St. Joseph was to Carmelites from the time of St. Teresa of Avila, who said, "With other saints it seems the Lord has given them grace to be of help in one need, whereas with this glorious Saint Joseph I have experience that he helps in all our needs."

The woman, who said she was Lutheran, questioned Sr. Paula further, "What do you think this means?" Sr. Paula said, "I think St. Joseph wants to befriend you and help you." Sr. Paula suggested she obtain a picture of St. Joseph. The woman found two icons of St. Joseph that very day, though she was told by the shop owners that pictures of him were rare, and she bought both.

Sr. Paula did all her work prayerfully, and she was a great intercessor for all her friends and dear ones for whom she prayed by name. She was a faithful correspondent, and people have kept and reread her letters filled with the wisdom of the Lord.

She had a great love for seminarians and prayed for them in earnest. She was especially devoted to the St. Paul Seminary in the diocese of St. Paul and Minneapolis, Minnesota, USA and to our Neo-catechumenate seminary next door. She was very devoted to our Holy Father, the Pope and our Bishop Teemu Sippo, S.C.I. She once said, "There is nothing to compare with the bishop's blessing."

Last Days

In 2010, she was diagnosed with cancer, and an operation followed. She heroically carried out all her monastery work until a couple of months before her death. She

loved the Divine Office and particularly in Finnish, and it was hard for her to give up coming to the choir to join the nuns in prayer.

Sr. Paula had a strong, determined character, but a deep spirit of humility. She had a great spirit of service and charity. She was particularly devoted to the Sacred Heart of Jesus. During the last weeks of her life she could be heard repeating aloud in her bed. "Most Sacred Heart of Jesus, Immaculate Heart of Mary, Faithful Heart of Joseph." Sacred Heart of Jesus, I place my trust in You, Immaculate Heart of Mary, my safe refuge. Jesus, I trust in you. Jesus have mercy." She loved the Name of Jesus.

Near the end of her life, she was taking energy drinks to give her strength. Once, with a cute smile, she sipped it and said, "A moment on the lips, a lifetime on the hips." (referring to a joke about eating candy!) She never lost her sense of humor.

When she had severe pains in her back she would say, "Wow, it hurts but I can't complain, someone has more pain than I do," as she offered it for souls. In the midst of her difficult trials, she once said, "I want you to know, hell is real".

Some months before Sr. Paula's death she showed the prioress a framed document with beautiful calligraphy. It was an Apostolic Blessing of Pope Pius XII granting a plenary indulgence to each member of her family at the hour of death. On the day of her death, Dr. Bernadetta and Fr. Robert were present in the room. Later, the Vicar General of the Diocese, Fr. Raimo, came. As we were all looking at the Apostolic Blessing, Fr. Raimo noticed the date at the bottom. It was May 30, 1952. What a surprise! Exactly 61 years to the day, Sr. Paula went home to the Lord.

On 15 June, Bishop Teemu Sippo celebrated her funeral Mass with five Helsinki priests. The chapel was full and the Mass was very beautiful, proclaiming what St. John says in his gospel "He who lives and believes in Me will not die but will have eternal life". After the funeral, we traveled to the Catholic cemetery in Turku where Fr. Wieslaw Swiech S.C.I. presided at a graveside blessing. Later, we went to the Brigittine monastery and enjoyed a tasty afternoon meal. During this time several beautiful tributes to Sr. Paula were given by Fr. Francisco who often gave her the Sacrament of the Sick, Pirjo Kuusniemi, her dear friend and Finnish teacher, and Riitta Vainio, a longtime friend of the monastery. The funeral day, in contrast to rainy days before and after the 15th was bright and sunny. The Lord was giving us a glimpse of the Light of heaven in our sorrow.

No one can really give an adequate picture of the life of another person, created in the image of God. Each person's life reflecting the mystery of God remains hidden from the eyes of creatures. We get only a glimpse of the wonders of the Holy Trinity when we live with a person who spent her life totally devoted to Him. We feel certain though that Sr. Paula is now our prayer warrior interceding for us all from on high.

Like St. Teresa of Avila, Sr. Paula might have repeated, "I thank God I die a Daughter of the Church."

Sr. Clare Marie O.C.D.

Kysymyksiä paramenteista ja vähän muustakin

Tietääkseni lehdessämme on olemassa palsta lukijain kysymyksille, vaikka se enimmäkseen uinu aineiston puutteesta. Ruotsalaisten Katoletsk Magasin -lehdessä on usein lukijain lähettämää kysymyksiä, joihin toimitus kirjoittaa tai hankkii vastauksen, ja ne valaisevat mielenkiintoisella tavalla sitä, mikä ihmisiä askarruttaa. Vastaukset puolestaan lisäävät ansiokkaasti tietoa omasta kirkostamme. Meillä en ole havainnut kenenkään pitkiin aikoihin kyselleen mitään, mutta minulla olisi nyt pari asiaa, jotka viime aikoina ovat vaihtaneet päättäni ja joihin nyt pyytäisin asian- tuntevaa selvitystä.

Ensimmäinen koskee paramenteja. Olen toisenkin kerran nähnyt televisiossa katolisen papin pitävän stola messukasukan päällä. Olen luullut sen johtuvan filmin tai tv-sarjan tekijöiden tietämättömyydestä, johon usein yhdistyy piittamattomuus. Mutta kun tässä katselin Yle-Teeman iltasarjaa don Matteosta, hänelläkin oli sama käytäntö. Luulisi, että italialaiset tällaista kristillisen lähimmäisrakauden aatteen (perin naiivisti kyllä) läpitun- kemaa sarjaa tehdessään pyrkisivät totuudel-

Vastaus

Otamme kysymyksiä mielellämme vastaan ja etsimme niihin vastauksia, jotka sitten aikanaan julkaisemme.

Yleisesti on sanottava, että varsinkin liturgi- sissa asioissa käytäntö on monissa tapauksissa varsin eri asia kuin se, mitä kirkko on sää- tänyt. Tämä ei tietenkään oikeuta mihinkään väärinkäytöksiin, mutta auttaa paremmin ymmärtämään sen, että monet virheellisetkin tavat ovat syvään juurtuneita ja siksi niiden korjaaminen voi olla vaikeaa.

Lisäksi liturgista pukeutumista eivät sää- tele vain ne ohjeet ja määräykset, jotka välit- tyvät meille Vatikaanista, Roomalaisen mes- sukirjan johdannosta ja muista liturgisista kirjoista taikka paavien tai liturgiakongrega- tion merkittävimmistä yleisistä asiakirjoista. Paikallisille traditioille ja piispojen tai piis- painkokousten harkinnalle on jätetty tilaa, ol- koonkin, että jo parinkymmenen vuoden ajan kaikkein suurinta liturgista "vapautta" on Apostolisen istuimen johdolla pyritty selväs- ti hillitsemään, jotta voitaisiin varmistua siitä, että liturgiaa vietetään sen sisäisen olemuksen edellyttämällä tavalla riittävän arvokkaasti, sillä siihen uskovilla on oikeus. Monin paikoin tässä tehtävässä on onneksi onnistuttu.

Tavoitteesta edistää liturgian viettämisen tasoa ovat osoituksena Roomalaisen messu- kirjan kolmannen tyypin johdannon (2002) ja sen aikaisempaa tarkemman johdannon lisäksi muun muassa seuraavat asiakirjat:

- Johannes Paavali II:n kiertokirje *Ecclesia de Eucharistia* eukaristiasta kirkon elämäs- sä (2003)
- Johannes Paavali II:n apostolinen kirje *Mane nobiscum Domine* eukaristian vuotta varten (2004)
- Liturgiakongregaation ohjeisto *Redemp- tionis Sacramentum* joistakin asioista, jotka on otettava huomioon pyhän eukaristian yhteydessä (2004).
- Benedictus XVI:n kehotuskirje *Sacramen- tum Caritatis* eukaristiasta, joka on kirkon elämän ja lähetystehtävän lähde ja huip- pu (2007).

Papin varsinainen asu messussa on yksiselit- teisesti kasukka, joka puetaan alban ja stolan päälle. Alimpana on alba, ja sen päälle pappi pukee ensin stolan ja sitten kasukan, jotka mo-

lisuuteen. Miten on, tekivätkö he nyt virheen vai voiko Italiassa pappi todella pukea mes- suvaatteet ylleen tässä järjestyksessä? En ole siellä kyllä sellaista nähnyt enkä muuallakaan. Tosin olen varma siitä, ettei kenenkään stola muistuta don Matteon käyttämää kirjavarai- taista kapeaa kaulaliinaa, jossa ei ole mitään liturgista väriä...

Toinen kysymykseni koskee hiippakunta- päivämme messua Lohjan komeassa kirkossa. Messupalvelijoina toimivien nuorten miesten asuun kuului kaulassa riippuva isokokoinen kreikkalainen risti. Tietääkseni meidän kirkos- samme vain piispa tai apotti voi käyttää ristiä habituksensa tai liturgisen vaatetuksen kans- sa. (Itäisissä riituksissa on tosin eri käytäntö.) En saata kuvitella, että joku pappimme ripus- taisi kaulaansa ison ristin esim. messukasuk- kan päälle. Miten sitten ministrantit? Tosin juuri heidän asuissaan on muitakin kummal- lisia käytäntöjä kuten pienimpien pukeminen kardinaaleiksi (tosin ilman kalottia), niin kuin meilläkin Henrikissä aikoinaan.

Rauni Vornanen

lemmat ovat päivän liturgisen värin mukaiset.

Mikäli alba ei kultaaltaan peitä kaulalta ta- vanomaista vaatetusta, käytetään alban alla amictusta eli hartialiinaa; samoin, mikäli alba ei ole hyvin istuva (muotoon leikattu), se si- dotaan vyötäröltä cingulumilla eli (yleensä na- rusta punotulla) vyöllä. Sääntökuntahabitus ei korvaa albaa, vaikka olisikin valkoinen.

Konselebraatioissa konselebrantit, mutta ei pääselebrantti, voivat osallistua messuun myös ilman kasukkaa, oikeastaan vain silloin, kun kasukoita ei riitä kaikille. Heillä on silti ol- tava alba ja stola, kuten yllä sanottiin. Käytän- nössä kasukattomuuteen ei normaalissa seu- rakuntamessussa ole tarvetta.

Liturgisten vaatteiden värien on tarkoitus myös ulkoisesti ilmentää kulloinkin vietet- tävän uskon salaisuuden erityistä luonnetta ja liturgisen ajan kulkua (kaikilla liturgisilla vietoilla ja ajoilla on niille kuuluva erityinen väri). Tässä merkityksessä ei ole mitään asialli- sia perusteita käyttää moniväristä, esimerkik- si sateenkaarivärisiä stola, joka itse asiassa jättää ilmentämättä kyseisen liturgisen vieton erityistä merkitystä.

Messukirjan johdannon mukaan kaikki- en liturgista tehtävää hoitavien, niin papiston kuin maallikkojenkin, perusasua on yllä mai- nittu alba (sekä amictus ja cingulum). Muun- kin liturgisen vaatetuksen käyttäminen on kuitenkin mahdollista piispainkokouksen ja Apostolisen istuimen luvalla. Käytännössä tämä tarkoittaa Suomessa sitä, että messupal- velijat käyttävät monissa seurakunnissa van- han tavan mukaisesti mustaa (tai vaihtoehto- sesti punaista) sutaania tai talaaria (eli pitkää papinkaapua) ja kuoripaitaa. Tämä perinne juontaa juurensa siitä, että monet messupalve- lijoiden tehtävät ovat alunperin varsinaisten akoluuttien tehtäviä; aikaisemmin ne siis kuu- luivat alempia vihkimyksiä saaneille semina- risteille. Joissakin seurakunnissa messupalve- lijat käyttävät lisäksi niin sanottu mozzettaa, lyhyttä hartiaviittaa, tai kaulasta roikkuvaa ristiä. Käytäntöjä, jopa sallittuja, on siis monia, mutta roomalaisessa liturgisessa hengessä voisi varmaankin todeta, että "vähemmän on enemmän".

Marko Tervaportti

Ilmoitukset

WILFRID STINISSEN –lukupiiri syksyllä 2014

Pyhän Teresan syntymän 500-vuotisjuhlavuoden (2014-2015) kunniaksi karmeliittamaallikot järjestävät lukupiirin, jossa luetaan Wilfrid Stinissenin teosta *Kristillinen syvämietiskely*.

- 26.10. Meditatiivinen elämä (4. luku)
- 16.11. Nykyhetkessä eläminen (5. luku)
- 7.12. Jeesus-rukous, sekä Kohteeton mietiskely ja kristillinen rukous (6. ja 7. luku)

Lukupiiri kokoontuu klo 16.30-17.40 Studium Catholicumin kirjastossa, Ritarik. 3 b A.

Mietiskelyharjoitus klo 17.45-18.30

16.11. Mietiskely sunnuntaiaamuna; 7.12. Rentoutuminen

Kirjan voi ostaa (14 e) ensimmäisellä kerralla tai etukäteen Katolisesta tiedostuskeskuksesta tai www.katolinenkirjakauppa.net.

Lukupiiri jatkuu keväällä, jolloin luetaan Stinissenin teosta *Maria Raamatussa ja meidän elämässämme*.

Welcome to the Catholic Church in Finland

The Autumn 2014 open programme of the Welcoming Team:

For new and old members of the Catholic Church and everyone else interested! Presentations (in English and Finnish) on different themes on the second Sunday of each month at 13.00-15.00 at the Studium Catholicum.

The dates and subjects for the autumn gatherings (subject to change):

- 31.8. Why one's home should be blessed (picnic outdoors at Kaivopuisto)
- 14.9. The Catholic Church in South America
- 12.10. St. John Paul II
- 9.11. Pope Francis' new papal document *Evangelii Gaudium*
- 14.12. Pre-Christmas party

The Welcoming Team is a group of volunteers from different countries working for our Diocese to find the best possible way to welcome people with different backgrounds and cultures and help them to find their way and feel at home in the Church while growing together in faith. The group works together with the priests of the parishes. The gathering place of the group is the Studium Catholicum, a Catholic cultural centre in Helsinki.

We have a monthly gathering **where everyone is welcome**. The programme includes discussion, coffee and presentations on various interesting topics. You can also contact us if you want to know more about other activities in the Church and meet new people!

Our website with pictures from earlier gatherings: www.studium.fi/en/groups/welcoming

The contact person: Lucia Indren (Indonesia) 040-4145861 lucia.indren@studium.fi

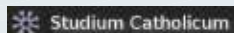
Our contact persons in the parishes:

Saint Henry's parish

Joran Wauters (Belgium) 044-9723738
Sara Nevalainen (Finland) 040-5604120
Pio Simonsen (Denmark) 040-4428499
Steve Arnold (UK) 045-1101053
Dominic Savior (Nigeria) 045-1187491
Pablo Sopolana (Spain) 050-3173392
Pekka Rantakari (Finland) 040-5147360
Ghislain Deschar (France) 04 02 48 59 85

Saint Mary's parish

Mervi Yaghmour (Finland) 050-4524997
Jan-Peter Paul (Finland) 045-2675939
Ilona Ennelin (Finland) 040-7264025
Lydia Padilla-Rinne (Philippines) 050-5223580
Nevil Genjang (Cameroon) 044-3601059
Teemu Terho (Finland) 046-8448621
Janne Marno (Finland) 041-5873793
Päivi Perttilä (Finland) 045 1289376

Ritarikatu 3A, 00170 Helsinki www.studium.fi

Kirjakauppi netissä

www.katolinenkirjakauppa.net

Olemme Helsingin Kirjamessuilla 23.–26.10.

Osasto 6e82. Tervetuloa!

Suomen Caritas ry
Caritas Finland rf

Caritas on katolinen avustusjärjestö, joka pyrkii edistämään oikeudenmukaisuutta, rauhaa ja tasa-arvoa kaikkialla maailmassa. Toimintaamme kuuluu kehitysyhteistyö, katastrofiapu ja maahanmuuttajatyö.

www.caritas.fi

Tue Caritaksen toimintaa liittymällä jäseneksi helposti ja nopeasti Caritaksen internet-sivuilla!

Caritaksen jäsenmaksu on 20€/vuosi ja se maksetaan tilille: FI73 8000 1270 1545 04, viite 2215

Caritas on Tuomaan markkinoilla 8.-21.12.2014. Aukioloika ma-su 10-19.

Katekeesi aikuisille

Tiistaina 30. syyskuuta alkaen Pyhän Henrikin seurakuntasalissa katekeesi aikuisille, sen järjestää Neokatekumenaalinen Tie. Katekeesit pidetään tiistaisin ja torstaisin klo 19.00. Katekeesit on tarkoitettu nuorille ja aikuisille. Lisätietoja isä Marcolta, 050-5377775. Tervetuloa!

Teresojen marraskuun esitelmäilta 4.11.

Helsingin yliopiston kirkkohistorian dosentti Mikko Ketola, joka tunnetaan myös Vartija-lehden päätoimittajana esitelmöi aiheesta: "Mikä tutkijaa kiinnostaa nykyhetken katolisessa kirkossa?" Tervetuloa mukaan kuulemaan ja keskustelemaan.

Kuvia Stella Mariksesta

Kuvakirjaa vanhasta Stella Mariksesta vuosilta 1936-1964 (48 sivua, keskimäärin 3 kuvaa sivulla) voi tiedustella suoraan Raimo Painiolta, Paanutie 10 I 72, 00630 Helsinki, 09-7240843.

Pieniä asioita, suurella rakkaudella

Äiti Teresan peittopiiri

kokoontuu Stella Mariksessa kerran kuukaudessa 3. keskiviikkona klo 14-16. Tervetuloa! Voit myös lähettää kutomasi palat (18x18cm, kudottu ainoikeaa yli 50% villalangasta) postitse osoitteella Anne Kärnä, Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Tiedustelut puhelimitse 040-9370227 (klo 9-10, muulloin tekstiviestillä). Tervetuloa!

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions. Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annettuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää, joka on kuukauden toinen perjantai.

Seurakunnat ja ohjelmat • Parishes and programs • 10.10.-16.11

HELSINKI

Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. 09-637853, fax 09-6224618. Sähköposti henrik@katolinen.fi. Kotisivu henrik.katolinen.fi.

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.45 messu englanniksi (1., 2. ja 4. su) tai latinaksi ja englanniksi (3. su), 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu, ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous, pe 17.30 adoraatio. Ke, la 19.30 Neokatekumenaaliyhdistyksen liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja sopimuksen mukaan.
- Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.45 Mass in English (1st, 2nd and 4th Sun.) or English and Latin (3rd Sun.), 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary, Fri. 17.30 Adoration. Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45 and by appointment. Masses also in other cities.

- 11.10. la 11.00-13.00 vahvistusopetus seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu
- 13.10. ma 18.30 johdantokurssi
- 14.10. ti 16.30-18.30 vahvistusopetus seurakuntatalissa, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 16.10. to 18.00-19.00 lectio divina, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 18.10. la 9.30 seurakunnan retretti seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.45 messu latinaksi ja englanniksi/Mass in Latin and English, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
- 21.10. ti 14.00 seniorit, 18.00 CSC: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 23.10. to 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 25.10. la 11.00 diakoni Federico Spanon papiksi vihkiminen, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 15.00 messu Tikkurilassa, 18.00 iltamessu
- 27.10. ma 18.30 johdantokurssi
- 28.10. ti 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 30.10. to 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 1.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 11.00 messu, 13.00 hartaus hautausmaalla, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 2.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 gregoriaaninen messu, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 iltamessu
- 4.11. ti 18.00 CSC: ruusukko ja messu, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 6.11. to 18.00 urkukonsertti, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 8.11. la 10.00-12.45 ensikommunio-opetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
- 9.11. su Lateraanikirkon vihkiminen: 9.45 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.30 perhemessu, 13.30-17.45 adoraatio, 18.00 iltamessu, 19.00 konsertti
- 10.11. ma 18.30 johdantokurssi
- 11.11. ti 18.00 lectio divina, 19.00 katekeesi aikuisille seurakuntatalissa
- 13.11. to 18.00 elokuvakerho seurakuntatalissa, 19.00 katekeesi aikuisille kabinetissa
- 15.11. la 11.00-15.00 nuorten lectio divina seurakuntatalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu

- 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.45 messu latinaksi ja englanniksi/Mass in Latin and English, 10.30-14.30 marrasmarkkinat seurakuntatalissa, 11.00 päämessu, 12.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

DIASPORA

Porvoo (ort. kirkko, Tattarinmalmi): 19.10., 16.11. su 15.00
Tikkurila (ort. kirkko, Läntinen Valkoisenlähteentie 48): 26.10. su 15.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. 09-2411633, fax 09-2411634. Sähköposti maria@katolinen.fi. Kotisivu maria.katolinen.fi.

- La 9.30 (tai 11.00) messu suomeksi (katso aika ohjelmasta), 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous, 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsi, 2. su perhemessu englanniksi, 3. su vietnami, 4. su perhemessu, 5. su saksa), su 16.00 messu (2. su espanja, 3. su puola), 17.30 ruusukkorukous englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi, ma, ti, ke, to, pe 18.00 iltamessu, 18.30-19.00 adoraatio, ti 17.30 ruusukkorukous. Rippiaika ma, ti, ke, to, pe, la 17.30-17.55, su 9.30-9.55 ja 17.30-17.55. Seurakunnan kanslia avoinna ti 13-16 ja ke 9-12.
- Sat. 9.30 (or 11.00) Mass in Finnish (see schedule below), 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish, 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass in English, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. German), 16.00 Mass (2nd Sun. Spanish, 3rd Sun. Polish), 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish, Mon., Tues., Wed., Thurs.. Fri. 18.00 Mass in Finnish, 18.30-19.00 Adoration, Tues. 17.30 Rosary in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed. Thurs., Fri., Sat. 17.30-17.55, Sun. 9.30-9.55 and 17.30-17.55. Parish office open Tues. 13-16 and Wed. 9-12.

- 11.10. la 10.00-14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in English, 16.00 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 20.10. ma 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 21.10. ti 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 22.10. ke 8.00 messu englanniksi/Mass in English
- 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu, 16.30 adoraatio englanniksi/Adoration in English, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 1.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/Msza za zmarlych po polsku, 16.00 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 17.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.00 messu suomeksi
- 2.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 8.11. la 10.00-14.00 sakramenttiopetus Englantilaisessa koulussa, 9.30 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 9.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 perhemessu englanniksi/Family Mass in

- English, 16.00 messu espanjaksi/Santa Misa en Castellano, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 15.11. la 10.00-14.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 11.00 messu suomeksi, 18.00 messu suomeksi
- 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 16.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

DIASPORA

Stella Maris (Sirkkoontie 22, Koisjärvi): joka sunnuntai klo 11.00
Hanko (Täktomin kappeli, Kappelitie 36): 25.10., 22.11., 27.12. la 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 15.11., 20.12. la 16.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkkullantie 26): 25.10., 22.11., 27.12. la 13.00

TURKU

Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. 02-2314389, fax 02-2505090. Sähköposti birgitta@katolinen.fi. Kotisivu birgitta.katolinen.fi.

- Su 9.00 messu latinaksi, ruotsiksi tai suomeksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, kuukauden 1. su: 12.30 messu puolaksi, kuukauden 2. sunnuntai: 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 iltamessu englanniksi. Ke, pe, la 7.30 aamumessu, ti, to 18.00 iltamessu. To 17.30 adoraatio. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Latin, Swedish or Finnish, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 1st Sunday of each month: 12.30 Mass in Polish, 2nd Sunday of each month: 12.30 Mass in Vietnamese, 18.00 Mass in English. Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues., Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- 10.10. pe 18.00 messu Porissa
- 11.10. la 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu, 17.00 messu Naantalissa
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu (seurakuntamme nimikkojuhla), 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 14.10. ti 18.30 teologinen opintopiiri
- 18.10. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
- 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 25.10. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
- 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 1.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.30 messu, 12.00 rukoushetki hautausmaalla
- 2.11. su kaikkien pyhien juhla: 9.00 messu ruotsiksi/Mässa på svenska, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 4.11. ti 18.30 miestenpiiri
- 8.11. la 9.30 katekeesi, 12.30 perhemessu
- 9.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.00 messu suomeksi, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
- 11.11. ti 18.30 teologinen opintopiiri
- 14.11. pe 18.00 messu Porissa
- 15.11. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
- 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.30 päämessu, 15.00 messu Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 11.10., 8.11. la 9.30

DIASPORA

Ahvenanmaa: 25.10. la 10.00
Eurajoki: 12.10., 26.10., 16.11. su 15.00
Naantali: 11.10. la 17.00
Pori: 10.10., 14.11. pe 18.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. 014-612659, fax 014-612660. Sähköposti olavi@katolinen.fi. Kotisivu olavi.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu, ti 7.00 messu sisarten kappelissa, ke 7.00 laudes sisarten kappelissa, 18.00 messu, to 18.00 adoraatio ja messu, pe 7.00 messu sisarten kappelissa, 18.00 messu. La 10.00 tai 12.15 messu (katekeesi kerran kuussa klo 10.00). Rippiaika to 17.30-17.55 ja su 10.00-10.25 sekä 11.40-11.55 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass, Tues. 7.00 Mass in Sisters' chapel, Wed. 7.00 Laudes in Sisters' chapel, 18.00 Mass, Thurs. 18.00 Adoration and Mass, Fri. 7.00 Mass in Sisters' chapel, 18.00 Mass. Sat. 10.00 or 12.15 Mass (Catechesis once a month at 10.00). Confessions Thurs. 17.30-17.55 and Sun. 10.00-10.25 and 11.40-11.55 or by appointment.

- 11.10. la 9.00 katekeesi lapsille ja nuorille, 12.15 perhemessu
- 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 9.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti Savonlinnassa (ei katekeesia), 16.00 piispanmessu ja vahvistuksen sakramentti Mikkelissä (ei katekeesia)
- 15.10. ke pyhä Jeesuksen Teresa: 18.00 messu
- 16.10. to 7.00 messu kirkossa, Huom. ei messua klo 18.00!
- 17.10. pe Huom. ei messua klo 18.00!
- 18.10. la Huom. ei messua klo 10.00!
- 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kuopiossa
- 20.10.-21.10. ma-ti pappienneuvosto, ei messua
- 22.10. ke pyhä Johannes Paavali II: 18.00 messu
- 23.10. to 14.00 Seniorit (messu)
- 25.10. la Huom. ei messua klo 10.00!
- 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Joensuussa (Huom. ei katekeesia!)
- 28.10. ti pyhät apostolit Simon ja Juudas: 18.00 messu
- 1.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu, 15.00 messu Mikkelissä, 18.30 messu Varkaudessa
- 2.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 12.00 messu Kajaaniassa, 16.00 katekeesi Kuopiossa, 17.00 messu Kuopiossa
- 7.11. pe johdantokurssi
- 9.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 9.00 messu Savonlinnassa, 10.00 katekeesi Savonlinnassa, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 16.00 katekeesi Joensuussa, 17.00 messu Joensuussa
- 15.11. la 9.00 katekeesi lapsille ja nuorille, 12.15 perhemessu
- 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kuopiossa

KATEKEESI 11.10., 15.11. la 9.00

DIASPORA

Joensuu (ort. kirkon srk-sali, Kirkkokatu 32): 26.10. su 17.00 messu, 9.11. su 16.00 katekeesi, 17.00 messu
Kajaani (ort. kirkko, Kirkkokatu 17 A): 2.11. su 12.00
Kuopio (Pyhän Joosefin kirkko, Lönnrotinkatu 24): 19.10. su 17.00 messu, 2.11. su 16.00 katekeesi, 17.00 messu, 16.11. su 17.00 messu
Mikkeli (ort. kirkko, Paavalinkatu 4): 1.11. la 15.00

Yhdistykset • Societies • Muut • Others

Savonlinna (Pääskylahden ev.lut. kirkko, Kaartilantie 62): 12.10. su 9.00 piispanmessu, 9.11. su 9.00 messu, 10.00 katekeesi
Varkaus (ort. kirkko, Relanderinkatu 5): 1.11. la 18.30

Huom! Ohjelmaan voi tulla muutoksia. Päivitetty ohjelma löytyy seurakunnan kotisivulta osoitteesta olavi.katolinen.fi.

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. 03-2127280, fax 03-2147814. Sähköposti risti@katolinen.fi. Kotisivu risti.katolinen.fi.

- Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu, 17.30 ruusukko englanniksi, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, to, pe 18.00 messu, ti 7.30 messu. Ke 17.40 vesper, to ja pe 18.30 adoraatio. La messu kysy papilta. Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 17.30 Rosary in English, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Thurs., Fri. 18.00 Mass, Tues. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers, Thurs. and Fri. 18.30 Adoration. Sat. Mass schedule varies. Confessions every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

11.10. la 10.30 lastenkerho, 12.30 perhemessu
 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 1.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.30 messu kuolleiden puolesta suomeksi, 12.00 messu kuolleiden puolesta englanniksi/Mass in English, 14.00 messu kuolleiden puolesta puolaksi/Msza po polsku
 2.11. kaikkien pyhien juhla: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 8.11. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu
 9.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.30 päämessu, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 15.11. la 10.30 lastenkerho
 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 päämessu, 14.00 messu puolaksi/Msza po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI: 8.11., 29.11., 13.12. la 9.50

DIASPORA

Hämeenlinna (ort. kirkon srksali, Matti Alangon katu 11): su 15.00: 2.11., 7.1.
Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): klo 16.00: su 26.10., su 30.11., su 14.12., pe 26.12.
Kristiinankaupunki (Kristiinankaupungin kirkko, Läntinen Pitkätu 20): -
Lapua (yksityiskodissa, lisätietoja seurakunnasta): 25.10. la 12.00, 22.11. la 15.00, 13.12., 27.12. la 12.00
Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): klo 12.00: su 12.10., su 26.10., la 15.11., su 30.11., su 14.12., pe 26.12.
Seinäjäki (ev.lut. kirkon srksali, Alakuljankatu 1): klo 18.00: pe 10.10., la 22.11., la 20.12. Huom. poikkeuksellisesti Lakeuden ristin seurakuntasalissa!
Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): su 12.10., la 25.10., la 15.11., la 29.11., la 13.12. klo 16.00, 25.12. to Huom. poikkeus: klo 17.00!

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. 05-3711251. Sähköposti ursula@katolinen.fi. Kotisivu ursula.katolinen.fi. Pankkiyhteys: Sampo 800015-1888441.

- Su 11.00 (1., 2., 4. ja 5. su) tai 18.00 (3. su) päämessu, to 18.00 iltamessu. Joka kuukauden 1. pe messu ja adoraatio klo 18.00. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.
- Sun. 11.00 Mass in Finnish (1st, 2nd, 4th and 5th Sun.) or 18.00 (3rd Sun.). Thurs. 18.00 Mass in Finnish. 1st Friday of each month 18.00 Mass and Adoration. Confessions half an hour before Mass and by appointment. Pastor most easily contacted on Thursdays. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

11.10. la 13.00 perhemessu
 12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 11.00 messu
 16.10. to 18.00 iltamessu ja ruusukkorukous
 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 18.00 messu
 23.10. to 18.00 iltamessu ja ruusukkorukous
 25.10. la 12.00 syystalkoot
 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 11.00 messu
 30.10. to 18.00 iltamessu ja ruusukkorukous
 2.11. su kaikkien pyhien juhla: 11.00 messu
 6.11. to 18.00 iltamessu
 7.11. pe kuukauden 1. perjantai: 18.00 messu ja adoraatio
 8.11. la 13.00 perhemessu
 9.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 11.00 messu
 13.11. to 18.00 iltamessu
 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 18.00 messu

DIASPORA

Hamina (seurakuntalaisten kodeissa): Sopimuksen mukaan.
Kotka (ort. seurakuntakeskus, Kymenlaaksonkatu 2): 12.10., 9.11. su 16.00
Lahti (ort. kirkko): 1.11. la 16.00
Lappeenranta (Linnoituksen ort. kirkko): 19.10., 16.11. su 12.00

KATEKEESI

Lahti (ort. kirkon seurakuntasali): 1.11. la 14.00-16.00
Kouvola (seurakuntasali): 11.10., 8.11. la 11.00-13.00 (opetuksen päätteeksi messu klo 13)

SYYSTALKOOT

Kouvolassa **lauantaina 25.10. klo 12**
 Mukaan tarpeelliset työvälineet sekä eväitä grillijuhlaa varten. Tervetuloa!

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Fax ja puh 08-347834. Sähköposti perhe@katolinen.fi. Kotisivu perhe.katolinen.fi

- Su 10.00 messu englanniksi, 11.15 päämessu. Ma, ti, ke, pe 17.00 iltamessu. To 17.00 adoraatio, messu adoraation jälkeen. Ti, ke, la 19.30 neokatekumenaalilyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30, puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Mass in English, 11.15 High Mass in Finnish. Mon., Tues., Wed., Fri. 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Adoration, Mass after Adoration. Tues., Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Fri. 17.30-18.30, half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

12.10. su kirkkovuoden 28. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
 19.10. su kirkkovuoden 29. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä
 26.10. su kirkkovuoden 30. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Raahessa
 1.11. la kaikkien poisnukkuneiden uskovien muistopäivä: 10.00 messu, hartaus hautausmaalla messun jälkeen
 2.11. su kaikkien pyhien juhla: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Torniossa
 9.11. su kirkkovuoden 32. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.30 messu Rovaniemellä
 16.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.15 päämessu, 17.00 messu Kemissä

DIASPORA

Kemi (Lehtokatu 31): 19.10., 16.11. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 2.11. su 17.00
Raah (Brahenskatu 2): 26.10. su 17.00
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 12.10., 9.11. su 17.30

Keskukset

Stella Maris

Sirkkoentie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. 040-9370227 (klo 9-10, muulloin tekstiviesti).

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. 09-61206711, fax 09-61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi. • Kirjasto on avoinna tiistaina ja torstaina klo 13-16 sekä keskiviikkona ja perjantaina klo 13-18, kirjasto on syyskuusta alkaen auki vapaaehtoisvoimin myös maanantaisin klo 13-16. • Messut keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 12.00. • Lisätietoja luennoista ja muusta toiminnasta kotisivulla www.studium.fi.

Yhdistykset / Yhteisöt

Academicum Catholicum

SYKSY 2014: AC aloittaa syystoimintansa uudestaan Studium Catholicumin kirjastossa (Ritarikatu 3 A, 3. krs) kerran kuukaudessa aina torstai-iltaisin. Lisätietoja: academicumcatholicum.blogspot.fi • Luennot ovat avoimia myös ei-jäsenille.

HÖSTEN 2014: AC kommer att hålla sitt höstprogram på nytt i Studium Catholicums bibliotek på Riddaregatan 3A, 3 vån. alltid på en torsdagskväll en gång i månaden. Dörrarna öppnas kl. 18.30, föreläsningens börjar jämt kl. 19. • Mer information: academicumcatholicum.blogspot.fi • Icke-medlemmar är också hjärtligt välkomna.

Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit - luostarisaäntökunnan maallikkojen ryhmä, kotisivut: www.kolumbus.fi/birgitta.turku/oblaatit. Vs. yhteysenkilö Markku Vähätalo, vahatalo@iki.fi.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin with Readings and Homily in English in Saint Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: 21.10., 4.11., 18.11., 2.12, 16.12. Afterwards, a nice get-together in the parish hall. Welcome! See: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • Syksy 2014 -66. toimintavuosi • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Kokoukset ovat avoimia kaikille ja niiden jälkeen on mahdollisuus osallistua iltamessuun klo 18.00. • 14.10. alustus Jarno Tarkoma OFS aiheesta Espanjalaiset mystikot. • 11.11. alustus Lauri Olin aiheesta Pyhä Antonius Padovaalainen. • 22.11. la klo 9.30-15 OFS-yhteisön hiljentymispäivä • 9.12. alustus Marjatta Tarkoma OFS aiheesta Unkarin pyhä Elisabeth. • Lisätietoja kotisivulla: www.fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja Diana Kaley. Moderaattori isä Antoine Lévy OP. Tridentiininen messu su 2.11. klo 12.30 Pyhän Henrikin katedraalissa.

Henrikin elokuvakerho

kokoaa jälleen hyvien elokuvien ystävät Pyhän Henrikin seurakuntasaliin, seuraavina torstai-iltoina klo 18: • 9.10. Xavier Beauvois: Jumalista ja ihmisistä • 13.11. Jean Renoir: Tämä maa on minun • 11.12. Walt Disney: Fantasia • Tervetuloa entiset ja uudet kerholaiset!

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot (SCJ)

Moderaattori Zenon Strykowski SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdysenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdysenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdysenkilö Hilikka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilikka.bernard@hotmail.com

Karmeliittamaallikot (OCDS)

Uusi vastuukokous: Eeva Kaario-Kela OCDS, gsm 050-3562427, postitusosoite Martintie 19, 02270 Espoo. • 26.10. Stinissen-lukupiiri: Meditatiivinen elämä. Studium Catholicum, klo 16.30. Vetäjä: Liisa Mustakallio • "Ilman pappeja ei kirkko voi elää" - Hiljainen rukous pappien puolesta Pyhän Henrikin katedraalin sakramenttikappelissa maanantaisin 17.30-17.55 (8.9.-15.12.).

Kirjallisuuspiiri

kokoontuu edelleen Studium Catholicumin tiloissa Ritarikatu 3b. A, 3. krs. maanantaisin kerran kuussa klo 18. • 17.11. Pauliina Rauhalta: Taivaaslauhu • 15.12. Donna Tartt: Tikli • Tervetuloa kaikki kirjojen ystävät!

Maallikkodominikaanit OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuukokous: Nikodemus Heikman OP, puh. 050-564 0686, sähköposti: nikodemus.heikman@gmail.com. Kotisivu maallikkodominikaanit.blogspot.fi

Maria-klubi

Kokoontuu kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona: 5.11. ja 3.12. Aluksi vietetään yhdessä pyhää messua klo 14.00, jonka jälkeen kahvitellaan ja seurustellaan Marian kirkon srk-salissa. • 5.11. tulee isä Raimo Goyarrola vieraaksemme; on siis mahdollisuus "yleisvikaarin kyselytuntiin". Tervetuloa!

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Rakkauten lähetyssisarret

Vironkatu 6 A 12, 00170 Helsinki, puh. 040-9601211. • Adoration on Monday at 17:30.

Seniorit

Seniorit kokoontuvat tiistaina 21.10. Messu klo 14.00 katedraalissa ja sen jälkeen kahvit seurakuntasalissa. Tervetuloa!

Suomen Samaritas-apu ry

Finlands Samaritas-hjälp rf • Postitusosoite Rastaspuitontie 3 M 106, 02620 Espoo. • Kotisivu sites.google.com/site/suomensamaritas. Pankkiyhteys FI81 1478 3000 7283 16.

Teresa ry

Teresa ry:n syksyn 2014 ohjelma Pyhän Marian srk-salissa: • ti 4.11. teresavainajien muistaminen messussa, marraskuun esitelmältä: Helsingin yliopiston kirkkohistorian dosentti Mikko Ketola esitelmöi aiheesta: "Mikä tutkijaa kiinnostaa nykyhetken katolisissa kirkossa?" Katso erillinen ilmoitus s. 17. Tervetuloa mukaan kuulemaan ja keskustelemaan. • la 22.11. joulumyyjäisten valmistelu klo 10.00-14.00 srk-salissa • su 23.11. joulumyyjäiset klo 11.15-14.00 srk-salissa • ti 2.12. joulujuhlat.

Artikkeleita

Turkulainen kirjailija, Turun katolisen seurakunnan jäsen Kirsti Ellilä on juuri viimeistellyt pyhästä Birgitasta ja hänen luostarijärjestöstään kertovan 76-sivuisen sarjakuvakirjan, Pyhän Birgitan perilliset. Se julkistetaan virallisesti 11.10. Naantalin entisessä luostarikirkossa, vuosittain vietettävän Birgitta-messun jälkeen. Tapasin kirjailijan elokuussa hänen viimeistellensä albumia.

Viime vuonna ilmestyi Ellilän romaani Kaivatut, jonka muutamilla sivuilla viitataan Turun birgittalaisluostariin. Katolinen ystävä, joka oli lukenut kirjan ja tutustunut Ellilän aikaisemmin Köyliön vaellukselta tekemiin piirroksiin, ehdotti sarjakuvaa Turun luostarista. Ehdotus lähti itämään kirjailijan mielessä.

Ellilä keskusteli birgittalaisisarten ystävähdistyksen hallituksen ja Turun luostaria johtavan äiti Elisabethin kanssa, ja idean tultua hyväksytyksi hän heittäytyi tehtävään täysin. Hän kertoo olleensa pitkistä aikaa tämän työn parissa flow-tilassa, missä ajan ja ympäristön taju menee. Hankkeessa ei ollut hänelle kyse julkaisemisesta eikä ansaitsemisesta, ei apurahan saamisesta – näihin elannon saamisen realiteetteihin kirjailija on kovinkin tottunut – vain itse työ oli tärkeää ja palkitsevaa. Pieni apurahakin sitten tuli Varsinais-Suomen kulttuurirahastosta kuluja kattamaan. Alusta alkaen Ellilä oli päättänyt, että jos albumi syntyy ja se Turun sisarten ja Birgittalaisisarten ystävät ry:n piirissä hyväksytään, sen koko myyntituotto tulee yhdistyksen kautta sisarten toimintaa tukemaan.

Pyhimykset, pyhä Birgittakin olivat Ellilälle aika vieraita ennen hänen katolilaisiksi tuloaan, mistä on pari vuotta. Turun seurakunnan vierellä toimiva birgittalaisluostari kiinnosti häntä aluksi luostarina yleensä, ei vielä niinkään juuri birgittalaisista spiritualiteettia edustavana ja todeksi elävänä luostarina. Luostariyhteisöön tulleet sisaret olivat loppuiäkseen valinneet elämän, joka oli jotakin täysin toista – Ellilää ovat kauan kiinnostaneet elämäntavat ja -ratkaisut, jotka ovat tällaista ”toista”, jotakin tavallisen ja itseltään selvän tuolla puolen.

Jos Ellilää eivät hänen katolisuuteen perehtyessään pyhimykset alun alkaen mitenkään erityisesti kiehtoneet, hän tuli kokemaan, että pyhimykset toimivat meitä auttaen vaikkei heitä näe. Katolisuus avasi ymmärtämään, että todellisuus ulottuu näkymättömään, ja se näkymätön todellisuus on joskus hyvin konkreettisella tavalla läsnä. Ellilä kertoo hymyillen, kuinka hän oli albumia työstäessään juuri etsimässä netistä lisätietoa Birgitasta, kun hän sai erityisen ärsyttävän puhelun. Hän oli oikeissa laukoa soittajalle suoraa tämän höpinöistä, kun

Tapaaminen Kirsti Ellilän kanssa

google räpäytti näytölle Birgitan rukouksen, joka meni jotenkin näin: ”- anna minulle kärsivällisyyttä avata suuni vasta sitten, kun tiedän mitä minun pitää sanoa”. Ellilä nielaisi, ja piti suunsa kiinni. Mistäpä sen tietää, vaikka pyhä Birgitta olisi ohjailnut nettimaailman tunnetuinta hakukonetta...

Pyhään Birgittaan Ellilä alkoi siis perehtyä sarjakuvaa varten netistä ja kirjallisuudesta. Birgitan henkilöstä avautui esiin paljon arvostettavia ominaisuuksia: hän oli itseään kohtaan ankaruutta mutta muille lempeämpi. Birgitan lähipiiri sai kyllä joskus välillisesti kärsiä siitä ankaruudesta, jota hän itseensä kohdisti, mutta auttaessaan muita hän antoi kaikkensa, hän hoiti sairaita ja auttoi huonomainaisia naisia. Hän tunsi voimakasta myötätuntoa kärsivää ihmiskuntaa kohtaan. Yhteiskunnallisesti hän oli rohkea: hän ei arastellut nuhdella kuningasta eikä kirkonmiehiä, silloin kun hän nuhdeltavaa näki. Hyvin tärkeä huomio oli kuitenkin, että silloinkin kun Birgitta ankarasti arvosteli kirkon ja sen johdon tilaa, hän teki sen aina suuresta rakkautesta. ”Minusta hänessä oli hienoa se, että hän oli kriittinen kirkkoa kohtaan,

mutta samalla rakasti sitä ehdottomasti. Rakkaus ei siis ehkä edellytäkään sitä, että sulkee silmänsä toisen virheiltä, oikeastaan päinvastoin”, Ellilä sanoo.

Birgitan ilmestysten kirjallisten kuvauksen lukeminen johti kuin itsestään tarttumaan kynään; ne ovat hyvin visuaalisia ja avautuivat kirjailijalle paremmin piirtämisen kautta. Ihan ensimmäisenä albumin kuvista Ellilä piirsi Birgitan lapsena saaman ilmestyksen, missä Neitsyt Maria panee kultaisen kruunun Birgittatyttön päähän. Tämä oli tärkeä kuva johdantona Birgitan maailmaan. Ellilä kertoo nähneensä tämän kuvan silmissään ja siirtäneensä sen semmoisenaan paperille, ilman tietoista sommittelua, niin kuin suurimman osan muistakin piirroksista. Välillä hän yritti korjailia piirustuksiaan, mutta usein totesi ensimmäisen version olleen kuitenkin paras. Kuvien väritystä hän sen sijaan on muokannut pitempään, löytääkseen niihin oikean tunnelman. Värien käyttö on aina kiinnostanut Ellilää, piirtämisessä sen sijaan on ollut hyvin pitkä tauko, joka on päätynyt ihan viime vuosina. Ellilä on lapsena ollut vasenkätinen ja piirtänyt silloin paljon. Sitten hän opetteli kirjoittamaan oikealla kädellä, ja piirtäminen jäi. Kun

hän nyt aikuisena on taas alkanut piirtää kuvia, se onnistuu vain vasemmalla kädellä, kirjoittaminen kuitenkin opitusti oikealla.

Hahmotellessaan albumiin jaksoa Naantalin luostarin elämästä Ellilä vieraili Naantalin museossa. Sieltä löytyi hyvä näyttely luostarin ajasta ja myös pari-kolme kirjaa, joissa luostarin elämä vallottuu mm. arkeologisten tutkimustulosten kautta. Naantalin luostarin yrttikirja kertoo sairauksien hurjistakin hoidoista keskiajalla – pari esimerkkiä löytyy myös sarjakuva-albumista. – Yhden asian Ellilä kertoo olleen omalla tavallaan ”silmiä avaava” muuten antoisalla museovierailulla, nimittäin museota esitelleen oppaan kertomuksissa Naantalin luostari oli kautta linjan paikka, johon jouduttiin, sinne vanhemmat sijoittivat hankalia tyttäriään vasten näiden tahtoa, loppuiäkseen telkien taakse ja synkkien muurien sisään. Luostarikutsumus vaikutti olevan oppaalle vieras asia, enemmän kai vain kaunistelevalta peitesana kuin todellisen henkilökohtainen valinta.

Sarjakuvakirjan kauneimpiin sivuihin kuuluu se, jossa kuvataan birgittalaisisarten kuoroa. Tekijä sanoo yhdeksi tärkeäksi oivallukseksi Birgitan luostariohjeessa musiikin merkityksen. Birgittalaisten harmoninen laulutapa liittyy Birgitan ajatuksiin siitä, kuinka niin luostarissa kuin sen ulkopuolellakin ihmisten tulisi elämässään pyrkiä kohti sisäistä harmoniaa. Laulu auttaa tässä pyrkimyksessä. Ja ihmisen sisäinen harmonia on yhteyttä koko universumin harmoniaan.

Verna Paloheimo

Kirsti Ellilän lokakuussa julkaistavan sarjakuvakirjan alkupuolisko kertoo pyhän Birgitan elämäntavoihin. Seuraavassa osassa seurataan elämää Naantalin luostarissa sen perustamisvaiheesta täyteen kukoistukseen. Albumin loppujaksossa luostariin tulee nuori suomalainen Birgitta-tyttö, jonka totuttelu luostarin toihin ja tapoihin ei suju aivan hankaluuksitta – mutta juonesta kai voi sen verran paljastaa, että paikkansa Birgittakin sisarten joukossa löytää.

Albumia sävyttää lempeä huumori, mutta tarinan puitteet ovat todellista historiaa. Se on siis mitä parhaita lahja-ainesta kaiken ikäisille.

Pyhän Birgitan perilliset -albumin tuotto tulee Birgittalaisisarten ystävät ry:n kautta sisarten toiminnan hyväksi. Tarkka myyntihinta ei ole vielä tiedossa, mutta se tulee olemaan korkeintaan 15€:n vaiheilla. Mahdollisia tiedusteluja voi lähettää osoitteeseen vahatalo@iki.fi.